

Młodzieżowa piętnastka z pomysłem na miasto [STR. 3](#) | Taki był rok 2023 [STR. 4](#) | Plany inwestycyjne 2024 [STR. 5](#) | Dekoracje sprzed wieków wypełniły Salę Ślubów [STR. 8](#) | 25 lat Chóru „Collegium Cantorum” [STR. 12](#) | Słuchacze UTW wybrali [STR. 12](#)
Bogata historia chełmińskiej biblioteki [STR. 13](#) | Bulińska skradła show [STR. 14](#) | Przyszłość może być jeszcze nasza [STR. 15](#)

CHEŁMNO
MIASTO BLIŻEJ CIEBIE

Piotrowiczowie. Trzy pokolenia artystów malarzy

[STR. 9](#)

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY MIASTA CHEŁMNA

ISSN 2956-7386 | DWUMIESIĘCZNIK | NR 4 (4) grudzień 2023 | nakład 7.000 egzemplarzy

MIASTO | SPOŁECZEŃSTWO | KULTURA | HISTORIA | EDUKACJA | SPORT

28.12.1233 – 28.12.2023

790. rocznica lokacji Chełmna

PROGRAM
ŚWIĘTOWANIA
[STR. 11](#)

W Chełmnie
może powstać
ponad 700
mieszkań

Rozmowa z burmistrzem
Arturem Mikiewiczem
i wiceburmistrzem
Piotrem Murawskim

[STR. 6-7](#)

Rok sukcesów
chełmińskiego
sportu

To był bardzo dobry rok
dla chełmińskiego sportu.
Reprezentanci naszych
klubów wywalczyli
21 medali Mistrzostw
Polski i wiele miejsc tuż
za podium [STR. 16](#)

FOT. MICHAŁ RAKOWSKI

URZĄD MIASTA CHEŁMNA

ul. Dworcowa 1, 86-200 Chełmno
tel. 56 677 17 17, fax 56 677 17 74
e-mail: biuro_informacji@chelmn.pl
www.bip.chelmn.pl | www.chelmn.pl

GODZINY URZĘDOWANIA

Poniedziałek: 7.30 – 15.30
Wtorek: 7.30 – 15.30
Środa: 7.30 – 16.30
Czwartek: 7.30 – 15.30
Piątek: 7.30 – 14.30

KASA URZĘDU

Poniedziałek: 10.00 – 14.00
Środa: 10.00 – 14.00
Piątek: 9.30 – 13.30

Płatności kartą płatniczą można dokonywać każdego dnia (od poniedziałku do piątku), w godzinach pracy urzędu w pok. nr 202.

KIEROWNICTWO URZĘDU**BURMISTRZ MIASTA CHEŁMNA****ARTUR MIKIEWICZ**

Przyjmuje mieszkańców w środy w godzinach od 14.30 do 16.30. Rezerwacja terminu spotkania możliwa jest w sekretariacie lub telefonicznie.

tel. 56 677 17 38
e-mail: burmistrz_miasta@chelmn.pl
sekretariat@chelmn.pl, pok. nr 205

ZASTĘPCA BURMISTRZA MIASTA CHEŁMNA**PIOTR MURAWSKI**

tel. 56 677 17 38
e-mail: vice_burmistrz@chelmn.pl
sekretariat@chelmn.pl, pok. nr 205

SEKRETARZ MIASTA CHEŁMNA**MARIA PAŁUCKA**

tel. 56 677 17 21
e-mail: sekretarz_miasta@chelmn.pl
pok. nr 210

SKARBNIK MIASTA CHEŁMNA**WŁODZIMIERZ ZALEWSKI**

tel. 56 677 17 28
e-mail: skarbnik_miasta@chelmn.pl
pok. nr 208

WYDZIAŁY URZĘDU MIASTA CHEŁMNA**Wydział Organizacyjny**

p.o. kierownika: Sekretarz **MARIA PAŁUCKA**
tel. 56 677 17 49/21
e-mail: administracja@chelmn.pl
pok. nr 210

Wydział Finansowy

Kierownik: **MAŁGORZATA MAĆKOWSKA**
tel. 56 677 17 70
e-mail: wydzial_finansowy@chelmn.pl
pok. nr 211

Referat Dochodów (podatki)

Kierownik: **JOANNA LEŚNIEWSKA**
tel. 56 677 17 76
e-mail: podatki@chelmn.pl
pok. nr 212

Wydział Techniczno-Inwestycyjny

Kierownik: **JÓZEF CHMARZYŃSKI**
tel. 56 677 17 89
e-mail: wmkii@chelmn.pl, pok. nr 216

Referat Gospodarowania Nieruchomościami

p.o. kierownika: Zastępca Burmistrza **PIOTR MURAWSKI**
tel. 56 677 17 14/48
e-mail: grunty@chelmn.pl, pok. nr 110/111

Wydział Gospodarki Miejskiej i Ochrony Środowiska

Kierownik: **BOGUMIŁA SZYMAŃSKA**
tel. 56 677 17 46
e-mail: kierownikgmios@chelmn.pl
pok. nr 103

Wydział Spraw Obywatelskich

Kierownik: **WALDEMAR ŻUCHOWSKI**
tel. 56 677 17 44
e-mail: wso@chelmn.pl, pok. nr 309

Referat Komunikacji Społecznej, Promocji i Sportu

p.o. kierownika: Zastępca Burmistrza **PIOTR MURAWSKI**

Klaudia Peplińska

tel. 512 218 106
e-mail: komunikacja.spoeczna@chelmn.pl
pok. nr 312

Elżbieta Pawelec

tel. 500 149 366
e-mail: promocja@chelmn.pl, pok. nr 311

Miłosz Lippki

tel. 515 275 344
e-mail: sport@chelmn.pl, pok. nr 314

Straż Miejska

Urząd Miasta Chełmna (od podwórza)
Komendant: **ZBIGNIEW ŚWIDLIKIEWICZ**
tel. 500 149 374, tel. 56 677 17 57
e-mail: komenda_strazy_miejskiej@chelmn.pl

Urząd Stanu Cywilnego

Kierownik: **ROBERT SAMCIK**
tel. 56 677 17 24
e-mail: usc@chelmn.pl, pok. nr 108

Miejski Konserwator Zabytków

KAMIL GRZYB
tel. 56 677 17 14
e-mail: mkz@chelmn.pl
pok. nr 110

Stanowisko ds. rozwiązywania problemów uzależnień i współpracy z organizacjami pozarządowymi

MONIKA KIERZKOWSKA
tel. 512 217 898
e-mail: uzaleznienia@chelmn.pl
pok. nr 313

Inkubator Organizacji Pozarządowych

ul. Grudziądzka 36, 86-200 Chełmno
tel. 511 750 666

JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE**Centrum Obsługi Placówek Oświatowych**

ul. Tadeusza Kościuszki 11, 86-200 Chełmno
tel. 500 234 200
e-mail: sekretariat.copo@chelmn.pl
Dyrektor: **MAGDALENA LUDWIKOWSKA**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. gen. Józefa Hallera 1, 86-200 Chełmno
tel./fax 56 686 84 36
www.mopschelmn.naszops.pl
e-mail: sekretariat@mopschelmn.pl
Dyrektor: **ELIZA ROKITA**

SZKOŁY PODSTAWOWE I PRZEDSZKOLE MIEJSKIE**SP nr 1 im. Filomatów Pomorskich**

ul. Kościuszki 1, 86-200 Chełmno
tel./fax: 56 676 05 24
e-mail: sp1chelmn@wp.pl
www.sp1chelmn.pl
Dyrektor: **AGNIESZKA CABAJ**

SP nr 2 im. Stanisława Staszica

ul. 22 stycznia 4, ul. Szkolna 6, 86-200 Chełmno
tel. 56 686 02 07
e-mail: sekretariat@sp2chelmn.pl
www.sp2chelmn.pl
Dyrektor: **RENATA ULATOWSKA**

SP nr 4 im. Wojska Polskiego

os. M.C. Skłodowskiej 16, 86-200 Chełmno
tel./fax 56 676 03 64
e-mail: sp4@chelmn.pl
www.sp4chelmn.edu.pl
Dyrektor: **ANNA KORDOWSKA**

Miejskie Przedszkole Tęczowy Zakątek

ul. Klasztorna 12, 86-200 Chełmno
tel. 56 686 24 70
e-mail: przedszkole@wp.pl
www.przedszkole2chelmn.eprzedszkola.pl
Dyrektor: **JOLANTA PLENNA**

INSTYTUCJE KULTURY**Muzeum Ziemi Chełmińskiej**

Ratusz, ul. Rynek 28, 86-200 Chełmno
tel./fax 56 686 16 41
e-mail: sekretariat@muzeumchelmn.pl
www.muzeumchelmn.pl
Dyrektor: **ADAM JENDRYCZKA**

Informacja Turystyczna

Ratusz, ul. Rynek 28, 86-200 Chełmno
tel. 531 094 068
e-mail: it@chelmn.pl

RADA MIASTA CHEŁMNA

Urząd Miasta Chełmna
ul. Dworcowa 1, 86-200 Chełmno, pok. nr 107
tel. 56 677 17 33
e-mail: biuro_rady_miasta@chelmn.pl

Wojciech Strzelecki	Przewodniczący Rady Miasta Chełmna
Magdalena Mrozek	Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Chełmna
Marek Gębka	Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Chełmna
Iga Jambor-Skupniewicz	Przewodnicząca Komisji Skarg, Petycji i Wniosków Rady Miasta Chełmna
Marek Olszewski	Przewodniczący Komisji Bezpieczeństwa, Pomocy Społecznej i Polityki Mieszkaniowej Rady Miasta Chełmna
Dominika Wikiera	Przewodnicząca Komisji Budżetu, Rozwoju i Gospodarki Rady Miasta Chełmna
Dorota Zulewska	Przewodnicząca Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Ochrony Środowiska Rady Miasta Chełmna
Ilona Smolińska	Radna Rady Miasta Chełmna
Małgorzata Zima	Radna Rady Miasta Chełmna
Wiesław Derebecki	Radny Rady Miasta Chełmna
Krzysztof Jaruszewski	Radny Rady Miasta Chełmna
Sławomir Karnowski	Radny Rady Miasta Chełmna
Adam Maćkowski	Radny Rady Miasta Chełmna
Waldemar Piotrowski	Radny Rady Miasta Chełmna
Michał Wrażeń	Radny Rady Miasta Chełmna

Chełmiński Dom Kultury

ul. Dworcowa 40a, 86-200 Chełmno
tel./fax 56 686 48 08
e-mail: sekretariat@chdk.pl
www.chdk.pl
Dyrektor: **KAMILA CIEŚLEWICZ**

Kinoteatr Rondo

ul. Dworcowa 23, 86-200 Chełmno
tel. 570 202 738
www.kinorondo.pl

Miejska Biblioteka Publiczna im. Walentego Fiałka

al. 3 Maja 2, 86-200 Chełmno
tel./fax 56 676 14 54
e-mail: biblioteka@mbpchelmn.net
www.mbpchelmn.net
Dyrektor: **MARZANNA PIENIAŻEK**

INNE**ZAKŁAD WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI**

ul. Nad Groblą 2, 86-200 Chełmno
tel./fax 56 686 49 33
e-mail: zwik@zwik.chelmn.pl
www.zwik.chelmn.pl
Dyrektor: **JAROSŁAW MATUSZEWSKI**

CHEŁMIŃSKA SPOŁECZNA INICJATYWA MIESZKANIOWA

Urząd Miasta Chełmna, pok. 316
tel. 56 674 01 31
e-mail: biuro@chsim.pl, www.chsim.pl
Prezes: **JOLANTA PADZIK**

SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA WSPÓLNA SPRAWA

Urząd Miasta Chełmna, pok. 305
tel. 607 521 309
e-mail: sekretariat@wspolnasprawa.chelmn.pl
Prezes: **MAŁGORZATA FIGURA-ZIMA**

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Urząd Miasta Chełmna, pok. 313
tel. 512 217 898

Miejski Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień

ul. Kamionka 3, 86-200 Chełmno
tel. 512 217 898

CHEŁMNO. MIASTO BLIŻEJ CIEBIE

Dwumiesięcznik Gminy Miasto Chełmno
WYDAWCA: Gmina Miasto Chełmno
ISSN: 2956-7386

Nakład: 7 000 egzemplarzy
ADRES REDAKCJI:
Referat Komunikacji Społecznej,
Promocji i Sportu
Urząd Miasta Chełmna
ul. Dworcowa 1, 86-200 Chełmno

KONTAKT:
e-mail: blizejciebie@chelmn.pl
tel. 512 218 106
Redaktor naczelny: Klaudia Peplińska
Skład redakcji: Miłosz Lippki, Elżbieta Pawelec
Skład i druk: EMART DESIGN | skladgazet.pl

Chełmno – miasto zakochanych
facebook.com/Chełmno.miasto.zakochanych
instagram.com/chelmn_miasto
Urząd Miasta Chełmna
facebook.com/urząd.miasta
instagram.com/um_chelmn

OD REDAKCJI

Oddajemy w Państwa ręce czwarty numer dwumiesięcznika „Chełmno. Miasto bliżej Ciebie”. W grudniowym wydaniu podsumujemy najważniejsze przedsięwzięcia zrealizowane w mijającym roku oraz zdradzamy inwestycyjne plany miasta na rok 2024. O wyzwaniach i szansach stojących przed Chełmem rozmawiamy z burmistrzem Arturem Mikiewiczem i wiceburmistrzem Piotrem Murawskim. W wydaniu piszemy także o reaktywowanej Młodzieżowej Radzie Miasta, w której skład weszło

piętnaście młodych osób z Chełmna z pomysłem na miasto.

W numerze poświęcamy sporo miejsca zbliżającej się 790. rocznicy lokacji miasta – zdradzamy szczegółowy program obchodów i zachęcamy Państwa do wspólnego świętowania. Przypominamy główne założenia „Prawa Chełmińskiego”, a z chełmińskim plastykiem Januszem Murzyńcem wspominamy figury mieszczan i rycerzy, które stanęły w Chełmie czterdzieści lat temu, podczas jubileuszu 750-lecia miasta.

O dekoracjach sprzed wieków, które wypełniły Sale Ślubów chełmińskiego ratusza rozmawiamy z dyrektorem Muzeum Ziemi Chełmińskiej Adamem Jendryczką, a z Anną Soborską-Zielińską poznajemy losy trzech pokoleń chełmińskich malarzy: Jana, Antoniego i Ireny Piotrowiczów. Z Chełmińskim Domem Kultury cieszymy się z jubileuszu 25-lecia Chóru „Collegium Cantorum” oraz poznajemy członków Rady Słuchaczy UTW wybranych przez studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Miejska Biblioteka publiczna zdradza swoją bogatą historię, recenzuje polecane powieści oraz zachęca do odwiedzin Galerii Jednego Obrazu.

Strony poświęcone sportowi zaczynamy od sukcesu Anity Bulińskiej i podsumowania 2. Turnieju Bokserskiego w Chełmnie. Piszemy także o rozbiści medalowego banku przez chełmińskie szkoły, relacjonujemy 52. Biegi Uliczne Memoriał Jana Schmeltera oraz zdradzamy plany na przyszłoroczną edycję. O przyszłości seniorów Chełminianki rozmawiamy z trenerem Adamem Szulcem. Piszemy o sukcesie w tenisie stołowym Jakuba Pankowskiego oraz zapraszamy na mecze siatkówki w ramach „Siatkarskiej Orkiestry” zaplanowanej z okazji 32. Finału WOŚP. W numerze wspominamy także zmarłego wiceprezesa KM Wisła Chełmno Mariusza Ciężkowskiego.

Ostatnia strona wydania to podsumowanie roku bogatego w sukcesy chełmińskich sportowców.

Bezpłatne egzemplarze czasopisma można znaleźć w Urzędzie Miasta Chełmna, instytucjach kultury, w tym Kinoteatrze Rondo, w wybranych sklepach i lokalach gastronomicznych, a także pobrać w wersji elektronicznej ze strony miasta.

Życzymy Państwu obfitych w zdrowie, spokój i radość Świąt Bożego Narodzenia. Niech świąteczny czas będzie momentem wytchnienia, okazją do budujących spotkań w gronie najbliższych, a nadchodzący nowy rok czasem spełnionych planów i marzeń.

Redakcja

Młodzieżowa piętnastka z pomysłem na miasto

W listopadzie swoją działalność reaktywowała Młodzieżowa Rada Miasta. W skład MRM weszło 15 młodych osób z Chełmna. Mają zapał i energię, a te się bardzo przydadzą, bo pomysłów na działania radni mają wiele

Aranzowanie miejsc, w których młodzi mogliby spędzać czas wolny, promowanie i organizacja akcji charytatywnych, prezentowanie twórczości i pasji młodzieży, a także wpływ na kształt kulturalnej i sportowej oferty miasta – to tylko kilka z celów, które przyświecają członkom Młodzieżowej Rady Miasta. 8 listopada radni po raz pierwszy spotkali się w Urzędzie Miasta Chełmna, aby oficjalnie zainaugurować działalność MRM. Spośród siebie wybrali przewodniczącego – Oskara Adamka i jego zastępczynię – Olę Grabowską.

Oskar Adamek jest uczniem chełmińskiego ogólniaka – drugiej klasy o profilu politechniczno-biznesowym. Na maturze chce podjąć się rozszerzonej matematyki, fizyki i geografii. Interesuje się sportem – trenuje w Chełmińskim Klubie Bokserskim, a w wolnym czasie ogląda mecze siatkówki i koszykówki. Olga Grabowska także uczy się w drugiej klasie ogólniaka – wybrała profil językowy. Na maturze planuje zmierzyć się z rozszerzonym polskim, angielskim, a samodzielnie przygotowuje się do rozszerzonego egzaminu z WOS. Interesuje się muzyką, jest absolwent-

Młodzieżowa Rada miasta podczas pierwszego spotkania w Urzędzie Miasta Chełmna

Przewodniczący MRM Oskar Adamek i wiceprzewodnicząca MRM Olga Grabowska

ką szkoły muzycznej (klasy fletu poprzecznego), a w wolnym czasie gra również na gitarze i ukulele. Oboje udzielają się w wolontariacie szkolnym, są też wolontariuszami sierpniowego 9 Hills Festival. – Do kandydowania do MR skłoniła nas chęć wpływu na to, co dzieje się w mieście. Chcemy proponować i realizować inicjatywy ważne z punktu widzenia młodych ludzi – zdradzają. – Interesuje nas podejmowanie akcji charytatywnych z włączeniem do ich organizacji młodzieży z miasta, prezentowanie młodzieżowych zespołów, w tym ogólnych pasji i hobby młodych ludzi podczas realizowanych wydarzeń, a także aranżowanie miejsc, które sprzyjałyby

naszym spotkaniom w terenie miasta – zapowiadają.

Reaktywacja Młodzieżowej Rady Miasta Chełmna to temat, do którego urząd przymierzał się od dłuższego czasu. – Obserwowaliśmy aktywność młodych ludzi m.in. w czasie 9 Hills Festival, którego co roku tworzy ponad setka młodzieży z miasta, a także ich inicjatywom organizowanym w szkołach – mówi burmistrz Chełmna Artur Mikiewicz. – Zyskaliśmy w urzędzie bardzo ważny głos – potrzebny nie tylko nam, ale także miejskim instytucjom kultury. Bardzo cieszę się na tę współpracę – dodaje. Kadencja rady potrwa do końca października 2025 roku.

Skład MRM: Oskar Adamek (przewodniczący MRM), Olga Grabowska (wiceprzewodnicząca MRM), Lea Błaszczak, Dominik Borek, Bartosz Budnik, Agnieszka Dąbrowska, Kacper Domagalski, Borys Drażkowski, Zuzanna Maria Gołębiowska, Maja Kłoda, Zuzanna Lipska, Kinga Lonser, Anna Piłat, Wiktor Urbański, Karol Wyszyński.

Klaudia Peplińska (KP)

Zdrowych, radosnych, wypełnionych spokojem Świąt Bożego Narodzenia. Niech świąteczny czas, spędzony w gronie najbliższych, napełni Państwa miłością i nadzieją, a nadchodzący nowy rok przyniesie spełnienie wszystkich marzeń i zamierzeń.

Wojciech Strzelecki
Przewodniczący Rady Miasta Chełmna

Artur Mikiewicz
Burmistrz Miasta Chełmna

Zakończenie remontu ulic Wodnej, Poprzecznej i Rycerskiej, budowa chodnika z oświetleniem na drodze prowadzącej nad Jezioro Starogrodzkie, powstanie ścieżki z oświetleniem od Plant Kolejowych do ul. Brzaskwiniowej, oświetlenie istniejącej ścieżki do Grubna, budowa parkingu przy ul. Biskupiej, uporządkowanie i uzbrojenie w media terenów dawnej jednostki wojskowej, start budowy mieszkań przy ul. Rycerskiej oraz remont ośrodka nad Jeziorem Starogrodzkim – to część inwestycji mijającego roku. Podsumowujemy najważniejsze z nich

1. Wodna, Poprzeczna i Rycerska po remoncie

Prace na ul. Wodnej trwały od jesieni 2021 roku. Pierwsze miesiące poświęcone zostały pracom przygotowawczym do remontu. Wymieniono wodociąg i przyłącza do poszczególnych budynków. Dzięki temu wyeliminowano najbardziej awaryjny odcinek sieci wodociągowej w mieście. Wymianie podlegała także część siedzi gazowniczej. Przygotowania były czasochłonne, ale zarazem niezbędne, aby zadanie wykonać jak najlepiej, a ulica po modernizacji służyła nam jak najdłużej. W efekcie prac ul. Wodna zyskała nawierzchnię kamienną, wpisującą się w zabytkowy charakter starego miasta. Ulice Poprzeczna i Rycerska wykonane zostały w technologii asfaltowej. Koszt zrealizowanej przebudowy wyniósł ponad 4,3 mln zł, z czego 1,2 mln zł to dofinansowanie pozyskane przez Urząd Miasta Chełmna z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

2. Ścieżki z oświetleniem i Biskupia z nowym parkingiem

Chodnik z oświetleniem na drodze prowadzącej nad Jezioro Starogrodzkie (tzw. Hajratce), ścieżka z oświetleniem od Plant Kolejowych do ul. Brzaskwiniowej, oświetlenie ścieżki do Grubna, budowa parkingu przy ul. Biskupiej oraz zakup nowych stojaków i stacji naprawczych dla rowerów – to pięć inwestycji, które od tego roku poprawiają bezpieczeństwo i komfort poruszania się po mieście. Hajratka zyskuje obecnie również nową nawierzchnię asfaltową – część prac została już wykonana, druga część czeka na sprzyjającą aurę. Wykonanie wymienionych przedsięwzięć to koszt 5,3 mln zł, z czego 3,8 mln zł to środki pozyskane przez Urząd Miasta Chełmna z Programu Inwestycji Strategicznych. Łączna wartość nowej nawierzchni Hajratki to z kolei ponad 490 tys. zł, w tym 150 tys. zł dofinansowania pozyskanego z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

3. Prace na terenie dawnej jednostki wojskowej

Mijający rok to również prace na terenach powojennych przy

Taki był rok 2023

Remontów w 2023 roku doczekały się ulice Wodna, Poprzeczna i Rycerska

Hajratka zyskała chodnik z oświetleniem, trwają prace przy nowej nawierzchni

Teren powojenny przy ul. Biskupiej został uporządkowany, uzbrojony w media, wyposażony w chodniki, drogi, oświetlenie i park

ul. Biskupiej. Uporządkowanie terenu oraz uzbrojenie miejsca w niezbędne media: wodociąg, kanalizację sanitarną i deszczową, pozwoliły na wybudowanie tu nowych dróg, chodników, parkingu i montaż oświetlenia, a także realizację ogólnodostępnego parku sensorycznego. Docelowo na powojennym terenie powstanie Chełmińska Dzielnica Społeczna – miejsce z szeroką ofertą mieszkaniową, usługami społecznymi i rehabilitacyjnymi. Koszt przedsięwzięcia to ponad 5 mln zł, z czego 2,4 mln zł to środki pozyskane z Programu Inwestycji Strategicznych.

4. 12 mln zł na mieszkania przy ul. Rycerskiej

Rozpoczęła się budowa komunalnego budynku wielorodzinnego przy ul. Rycerskiej. To pierwsze budowane od zera mieszkania gminy. Dzięki inwestycji powstaną 44 mieszkania, które odpowiedzą na potrzeby mieszkaniowe miasta. Będą wyposażone w niezbędne wyposażenie oraz indywidualne węzły sanitarne. Dzięki przedsięwzięciu znaczącej poprawie ulegnie stan zasobu gminnych mieszkań komunalnych. Mieszkania w dużej mierze dedykowane są seniorom oraz osobom z niepełnosprawnościami, stąd odpowiednia jest dla ich lokalizacja

Przy ul. Rycerskiej ruszyła budowa 44 mieszkań

Remont przeszedł ośrodek nad Jeziorem Starogrodzkim

na terenie starego miasta. Na inwestycję Urząd Miasta Chełmna z Chełmińską Społeczną Inicjatywą Mieszkaniową pozyskali łącznie niemal 12 mln zł. Wkład własny miasta wynosi tylko ponad 600 tys. zł. Mieszkania zostaną oddane do użytku w 2025 roku.

5. Ośrodek nad jeziorem w nowej odsłonie

Kompleksową modernizację przeszedł główny budynek restauracyjny ośrodka nad Jeziorem Starogrodzkim. Zrealizowano termomodernizację obiektu wraz z wymianą źródła ogrzewania oraz montażem instalacji fotowoltaicznej. Inwestycja przyczyni się do obniżenia kosztów bieżącej eksploatacji obiektu. Nowy wystrój zyskała sala restauracyjna oraz konferencyjna, a także hotelowe lobby. Realizacja projektu nie byłaby możliwa w poprzedniej formule funkcjonowania kompleksu nad jeziorem. Skorzystanie z tak dobrych warunków finansowych umożliwiło umiejscowienie w obiekcie Zakładu Aktywności Zawodowej. Na realizację inwestycji pozyskano ponad 3 mln zł – z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnościami oraz środków Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Inwestycja została zrealizowana w part-

nerstwie Gminy Miasto Chełmno oraz Gminy Lisewo, będącej organizatorem ZAZ Drzonowo. Obecnie ZAZ przygotowuje się do otwarcia obiektu po modernizacji.

6. Kilińskiego z nową nawierzchnią

Zakończono przebudowę ul. Kilińskiego. Wyremontowane zostało niemal 500 m drogi, która łączy os. Rybaki z ul. Kamionka. Drogę wykonano w technologii asfaltowej, na solidnej podbudowie, dostosowanej do przejazdu ciężkiego sprzętu. Częściowo wybudowano chodnik, jak również dołożono elementy poprawiające bezpieczeństwo ruchu, dodatkowe oświetlenie oraz punkt pomiaru prędkości. Koszt inwestycji to ponad 2 mln zł, w tym 1,5 mln zł środków pozyskanych z Rządowego Programu Budowy Dróg.

7. Bezpieczniej na przejściach

Rozpoczęły się prace na trzech przejściach dla pieszych. Inwestycja zakłada przebudowę dwóch istniejących przejść – przy ul. Toruńskiej (naprzeciwko cmentarza parafialnego), przy ul. Dworcowej (przy byłej poczekalni PKS) oraz budowę nowego przejścia – przy ul. Planty Kolejowe. Łączna wartość realizacji zadań to ponad 320 tys. zł, w tym ponad 250 tys. pozyskane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Plany inwestycyjne 2024

Przebudowa ul. Gorczyckiego wraz z układem drogowym na os. 750-lecia, remont ul. Brzozowej i przy dużym prawdopodobieństwie pozyskania środków – ul. Konwaliowej. Dalsza aktywizacja terenów dawnej jednostki wojskowej przy ul. Biskupiej, budowa ronda i przebudowa przejść dla pieszych przy Pasażu Chełmińskim oraz przygotowanie dokumentacji dla inwestycji uwzględnionych w konkursach Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza – to część inwestycji zaplanowanych na 2024 rok. Prezentujemy wybrane z nich

1. Przebudowa ul. Gorczyckiego wraz z układem drogowym na Osiedlu 750-lecia

Przebudowa obejmie duży odcinek drogi od ul. Toruńskiej do granicy miasta z miejscowością Kałdus, wraz z przebudową dróg wewnątrz Osiedla 750-lecia. Na odcinku od ul. Toruńskiej do mostku oraz wewnątrz osiedla prace obejmą rozdzielanie kanalizacji na sanitarną i deszczową, dzięki czemu wyeliminowane zostaną występujące w tym miejscu uciążliwości zapachowe i zalewanie piwnic. Nawierzchnia powstanie w technologii asfaltowej, poprawione zostaną również chodniki. Od mostku do granicy miasta z miejscowością Kałdus zaplanowano budowę nowej drogi. Prace obejmą też realizację chodnika z oświetleniem. Wody opadowe zostaną zebrane do rowu odprowadzającego je do rzeki Browiny. Inwestycja przeprowadzona będzie w technologii asfaltowej. Na zadanie pozyskano 13 mln zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Przewidywane zakończenie prac to koniec 2024 roku.

2. Remont ul. Brzozowej

Remontu w nadchodzącym roku doczeka się także ul. Brzozowa. W ramach zadania powstanie jezdnię dwukierunkowa o szerokości 5 m z nawierzchni betonowej (kostka polbruk). Prace obejmą również montaż elementów stałej organizacji ruchu i korektę istniejącego odwodnienia. Na inwestycję pozyskano ponad 2 mln zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Przewidywane zakończenie prac to III kwartał 2024 roku.

3. Przebudowa ul. Konwaliowej

W planach budżetowych na 2024 rok znajduje się także przebudowa ul. Konwaliowej, której wniosek o dofinansowanie zajął wysoką lokatę na liście rezerwowej, z szansą na środki zewnętrzne. W ramach zadania przewiduje się przebudowę infrastruktury drogowej – powstanie pieszo-jezdni w technologii betonowej (kostka polbrukowa), ze spływem centralnym do istniejącego systemu odwodnienia (wraz z jego modernizacją). Zachowanie dwukierunkowego ruchu samochodów, jak również wprowadzenie elementów poprawiających bezpieczeństwo pieszych. Przewidywane

URZĄD MIASTA CHEŁMNA (2)

Na przebudowę ul. Gorczyckiego oraz dróg wewnątrz Osiedla 750-lecia Urząd Miasta Chełmna pozyskał 13 mln zł

W 2024 roku przygotowana zostanie dokumentacja dla adaptacji trzech budynków dawnej jednostki wojskowej

zakończenie prac, w przypadku pozyskania dofinansowania, to III kwartał 2024 roku.

PRZYGOTOWANE PRZEZ URZĄD MIASTA CHEŁMNA DOKUMENTACJE PROJEKTOWE DOTYCZĄCE PRZEBUDOWY LUB BUDOWY DRÓG:

- Budowa północnego objazdu miasta: ul. Łąkowa i ul. Panieńska
 - Przebudowa układu ulic: Łunawskiej (od Szosy Grudziądzkiej do Polnej) oraz Polnej,
 - Przebudowa ul. Bocianiej,
 - Przebudowa ul. Wojska Polskiego (od ul. 3. Maja do siedziby OJAR)
- Powyższe dokumentacje przygotowane zostały z myślą o kolejnych naborach na projekty w zakresie realizacji inwestycji drogowych w najbliższych latach. Posiadanie dokumentacji projektowej jest wy-

mogiem formalnym w większości konkursów.

4. Rondo i przebudowa przejść przy Pasażu Chełmińskim

Przygotowanie procedury poprawy bezpieczeństwa przy ul. Polnej należy do czasochłonnych ze względu na regulację skomplikowanych stanów prawnych i konieczność przejścia przez miasto części gruntów od podmiotów prywatnych. W związku z wydłużonym terminem przeprowadzenia ww. procedur czas realizacji zadania został z minionego roku przełożony na 2024 rok. Kwota realizacji przedsięwzięcia to ponad 850 tys. zł. Projekt przebudowy został wpisany jako część większego zadania inwestycyjnego: planowanej przebudowy układu ulic: Łunawskiej (od Szosy Grudziądzkiej do Polnej) oraz ul. Polnej.

5. Restauracja ołtarza głównego w farze

Prace restauratorskie w 2024 roku przejdzie ołtarz główny Kościoła p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Chełmnie. Zadanie dofinansowane jest z Rządowego Funduszu Polski Ład kwotą ponad 390 tys. zł. Dzięki realizacji działania zakończona zostanie trwająca od wielu lat restauracja ołtarza, będącego ważnym elementem dziedzictwa kulturalnego miasta.

PRZYGOTOWANIE DOKUMENTACJI DLA INWESTYCJI UWZGLĘDNIONYCH W KONKURSACH FUNDUSZY EUROPEJSKICH DLA KUJAW I POMORZA:

Przedsięwzięcia przewidziane do realizacji w latach 2024–2027:

1. Centrum Rozwoju nad Jeziorem Starogrodzkim

Zadanie obejmuje kompleksowe zagospodarowanie terenu ośrodka nad Jeziorem Starogrodzkim. W ramach inwestycji zaplanowano modernizację istniejących dróg, parkingów oraz chodników. Wprowadzenie nowych ciągów pieszych, drogi wewnętrznej oraz uprządkowanie infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej. Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w kompleksie ośrodka z wprowadzeniem nowych nasadzeń oraz modernizację pomostu przy kąpielisku. Planuje się opracowanie dokumentacji budowlano-kosztorysowej oraz dokumentacji aplikacyjnej w celu pozyskania środków zewnętrznych. Przewidywana kwota dofinansowania realizacji niniejszego zadania wynosi ponad 4 mln zł.

2. Rewaloryzacja parku miejskiego Stare Planty

W 2024 roku zaktualizowany zostanie projekt rewaloryzacji parku „Stare Planty”. Z uwagi na konieczność uzyskania szeregu opinii i uzgodnień praca została wydłużona do roku 2024 r. Przewidywana kwota dofinansowania zewnętrznego realizacji zadania wynosi około 1,4 mln zł. Wniosek aplikacyjny zostanie złożony na przełomie I i II kwartału 2024 roku.

3. Adaptacja koszarowców przy ul. Biskupiej

W 2024 roku w ramach zadania planowane jest opracowanie kompleksowej dokumentacji budowlano-kosztorysowej umożliwiającej uzyskanie pozwolenia na budowę i wystąpienia o dofinansowanie adaptacji trzech budynków dawnej jednostki wojskowej na nowe cele. Obiektami przeznaczonymi do adaptacji są: 1) budynek dawnej kuchni i stołówki wojskowej, 2) dawny budynek sztabowy, 3) budynek dawnej kotłowni. Obiekty projektowane są pod nowe funkcje Kłastry Usług Społecznych, w którego ramach swoją działalność będą mogły prowadzić m.in. Warsztaty Terapii Zajęciowej, Zakład Aktywności Zawodowej, Chełmińskie Centrum Usług Społecznych oraz Spółdzielnia Socjalna Wspólna Sprawa. Przewidywana kwota dofinansowania wynosi ok. 40 mln zł (projekt Kłastry został uwzględniony w Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego).

4. Modernizacja energetyczna kompleksu ośrodka nad jeziorem

W ramach drugiego etapu prac w ośrodku zaplanowano działania dotyczące modernizacji energetycznej części noclegowej (galeriowiec) z przeznaczeniem pod rozwój działalności Zakładu Aktywności Zawodowej. Dokumentacja pozwoli ubiegać się o dofinansowanie budowy ze środków zewnętrznych. Przewidywana kwota dofinansowania wynosi około 1,8 mln zł.

W najbliższych latach w Chełmnie może powstać ponad 700 mieszkań

KLAUDIA PEPLIŃSKA (KP)

O rozwoju mieszkalnictwa, wdrażanym pomysłe Chełmińskiej Dzielnicy Społecznej na terenie dawnej jednostki wojskowej przy ul. Biskupiej oraz planowanych remontach dróg rozmawiamy z burmistrzem Arturem Mikiewiczem i wiceburmistrzem Piotrem Murawskim

KLAUDIA PEPLIŃSKA: Zbliżamy się do końca roku. Jaki to był czas?

ARTUR MIKIEWICZ: Bardzo intensywny inwestycyjnie. Przeprowadziliśmy wiele przedsięwzięć, z których osobiście jestem bardzo dumny. To przede wszystkim duży projekt uspołnienia sieci zrównoważonego transportu, w ramach którego zrealizowaliśmy pięć działań: chodnik z oświetleniem na drodze prowadzącej nad Jezioro Starogrodzkie, ścieżkę z oświetleniem od Plant Kolejowych do ul. Brzaskwiniowej, oświetlenie ścieżki do Grubna, budowę parkingu przy ul. Biskupiej oraz zakup stojaków i stacji naprawczych dla rowerów. Cieszę się z tych zadań głównie z trzech powodów: przyczyniły się do znacznej poprawy bezpieczeństwa i komfortu poruszania się mieszkańców po mieście, objęły różne części miasta oraz pozyskaliśmy na nie środki zewnętrzne. Obserwuję te miejsca, często biegam po zrealizowanych ścieżkach i widzę, że są bardzo uczęszczane – późnym latem i jesienią przyciągały spacerujących mieszkańców czy aktywnie – na sportowo, spędzających wolne popołudnia. Cieszy mnie też zrealizowany parking na ul. Biskupiej, także w powodu zadbania o ruch turystów. Już w dniu otwarcia widziałem na nim dwa autokary. Biorąc pod uwagę obecność wiaty, pod którą zarówno turyści, jak i podróżujący, mogą złapać chwilę oddechu, oraz uwzględnienie w projekcie toalety, jest to w pełni funkcjonalne miejsce. Zyskaliśmy także uporządkowane miejsca parkingowe dla mieszkańców. Istotną była też realizacja chodnika na Hajratce, a jeszcze teraz trwa wymiana jej nawierzchni – czekamy na okno pogodowe, aby przystąpić do finalizacji prac na sfrezowanej już drodze. Mam poczucie, że na tę inwestycję mieszkańcy czekali bardzo długo, więc tym bardziej cieszy

”Realizacja każdej inwestycji to złożony proces, przy którym działa szereg ludzi pracujących w komórkach organizacyjnych miasta oraz urzędu.

O szansach i wyzwaniach stojących przed miastem opowiadają burmistrz Artur Mikiewicz i wiceburmistrz Piotr Murawski

możliwość bezpiecznego zejścia Hajratką, a dzięki oświetleniu jest to komfortowe nawet po zmroku.

PIOTR MURAWSKI: Tak, był to faktycznie rok wypełniony inwestycjami – był także intensywny pod kątem planowania działań na przyszłość. W tym roku rozstrzygała się kwestia środków unijnych i w tych pracach uczestniczyliśmy. To zarówno kwestia polityki terytorialnej, w ramach której mowa o 16 mln zł dla Chełmna na szereg inwestycji, jak również 40 mln zł na realizację Klastra Usług Społecznych na terenie dawnej jednostki wojskowej. To praca, której na ten moment mieszkańcy nie widzą, ona nie jest namacalna, ale przełoży się na inwestycje w latach 2024–2028. W tym czasie, dzięki teraz podjętym działaniom projektowym, może zadziać się znowu bardzo dużo. Dla mnie ten rok to również zwieńczenie naszych prac dot. pobudzenia rozwoju mieszkaniowego. Zarówno jeśli chodzi o inwestycje miejskie, jako prywatne. To temat, któremu oddajemy serce. Zależy nam na mieście, w którym mieszkańcy, bez względu na stan zamożności, będą mieli gdzie mieszkać i w czym wybierać. Jestem pewny, że dzięki dziś podejmowanym staraniom właśnie do takiego momentu dojdziemy.

Jeśli mowa o mieszkaniach, ile może ich powstać w ciągu kilku najbliższych lat? I gdzie będzie można zamieszkać?

”O rozwoju mieszkalnictwa myślimy wielotorowo. Zależy nam na tym, aby uwzględniać potrzeby wszystkich mieszkańców.

PIOTR MURAWSKI: W tej chwili realizujemy pierwszą od lat 80. budowaną od zera miejską inwestycję mieszkaniową przy ul. Rycerskiej – powstają tu 44 mieszkania przewidziane głównie dla osób starszych i mieszkańców z niepełnosprawnościami – lokalizacja w centrum jest kluczowa dla ich udziału w życiu miasta i realizacji codziennych spraw. Mieszkania te uzupełnią miejski zasób mieszkaniowy i sprawią, że jako miasto będziemy dysponować bardzo przyzwoitymi lokalami, których oczekują nasi mieszkańcy. Blok, a tak naprawdę trzy kamienice, będą wpisywały się w charakter starego miasta. Inwestycję realizuje Chełmińska Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa. Spółka złożyła także wniosek o dofinansowanie budowy bloku przy ul. Biskupiej 23 w formule TBS (obecnie SIM) – planujemy stworzyć tu 35 mieszkań z podziemną halą garażową. Społeczne budownictwo czynszowe daje możliwość zamieszkania w lokalu bez konieczności zaciągania kredytu (konieczna wpłata partycypacji w wysokości 20 proc. kosztów budowy lokalu mieszkalnego, formuła ta jest podobna do formuły mieszkań spółdzielczych m. in. na os. Raszei czy os. Piłsudskiego). To także umiarkowane czynsze w stosunku do rynku komercyjnego. W końcu też możliwość zmiany umowy najmu na umowę najmu z doświadczeniem do własności (uzyskanie

własności mieszkania w perspektywie lat). Chełmińska spółka zajmuje się także projektowaniem adaptacji na mieszkania komunalne koszarowca na terenie byłej jednostki wojskowej (zrealizuje tu także dwa nowe budynki w formule TBS). Z inwestycji prywatnych – inwestor oddał do użytku 10 mieszkań na ul. Wiklinowej i zajmuje się obecnie projektowaniem dwóch kolejnych inwestycji mieszkaniowych w Chełmnie, również na dotychczasowych nieużytkach sprzedanych przez miasto. Widoczny jest już blok na ul. Biskupiej. Procedury dot. budowy toczą się także na terenie po przedszkolu Bajka. Z moich obliczeń wynika, że w ciągu najbliższych lat, tj. do końca dekady, może powstać w mieście ponad 700 mieszkań, które już są realizowane lub są na etapie koncepcyjnym.

ARTUR MIKIEWICZ: Warto tu szerzej wspomnieć o Chełmińskiej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej, której powołanie w 2021 r. – jako pierwszej w województwie i czwartej w kraju samorządowej spółki mieszkaniowej, naprawdę dziś procentuje. Na budowę przy ul. Rycerskiej, której koszt to 13 mln zł, z budżetu miasta wydajemy tylko ponad 600 tys. zł, ponad 12 mln to środki zewnętrzne i to mówi wszystko. Spółka zajmuje się zarządzaniem miejskim zasobem mieszkaniowym oraz planowaniem i realizacją inwestycji. Z 3 mln zł z Krajowego Zasobu

Nieruchomości, które pozyskała na rozruch w roku powołania, nie przejadła ani złotówki. To pokazuje, jak gospodarną pracę wykonuje. Środki są w obrocie i zapewniają płynność inwestycji. Ta kwota cały czas jest w dyspozycji ChSIM. Spółka w całości utrzymuje się z zarządzania zasobem miejskim.

PIOTR MURAWSKI: Ważny jest także ten aspekt, że za zarządzanie nieruchomościami i rozwój mieszkalnictwa odpowiada teraz specjalistyczna spółka, a nie jak do niedawna Zakład Wodociągów i Kanalizacji, który z zasady został powołany do innych celów – do dbałości o infrastrukturę wodociągową i kanalizacyjną, do dbałości o to, abyśmy mieli dobrej jakości wodę. ZWiK robił, co w jego mocy, aby gospodarować zasobem, niestety możliwości ze względu na formę prawną miał ograniczone. Dzisiaj może skupić się na swoich zadaniach. Udało się zmodernizować oczyszczalnię ścieków, a obecnie pracujemy nad stacją uzdatniania wody.

ARTUR MIKIEWICZ: O rozwoju mieszkalnictwa myślimy wielotorowo. Zależy nam na tym, aby uwzględniać potrzeby wszystkich mieszkańców – osób niezamożnych, młodych, których nie stać na kredyt, ale ich dochody umożliwiają im najem mieszkania lub najem z możliwym dojściem do własności, a także tych, którzy zamierzają kupić mieszkanie na własność czy marzą o budowie domu.

Wiele z trwających i planowanych inwestycji zajmuje tereny dotychczas nieużytkowane.

ARTUR MIKIEWICZ: Wątek aktywizacji nieużytków jest bardzo ważny. Tereny w żaden sposób niewykorzystywane, nieprzynoszące miastu żadnych dochodów, a jedynie wydatki związane z ich utrzymaniem, dzięki zmianom w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zyskują drugie życie. Jest tu wiele korzyści. Miasto zarabia na sprzedaży takiego terenu, inwestor zyskuje miejsce do przeprowadzenia inwestycji, zainteresowani kupnem lub wynajęciem mieszkania mają gdzie zamieszkać, a do miasta wpływają jeszcze podatki. Zyskane w ten

Budżet inwestycyjny mającego roku to 30 mln zł, w tym ponad 20 mln zł pozyskanych środków zewnętrznych.

Przebudowa ul. Gorceyckiego obejmie duży odcinek drogi od ul. Toruńskiej do granicy miasta z miejscowością Kałdus, wraz z układem dróg wewnątrz Osiedla 750-lecia. Realizacja inwestycji jest kluczowym elementem planu umożliwiającego rozwój zachodniej części miasta.

sposób środki ze sprzedaży i podatków możemy dalej inwestować np. w uzbrajanie kolejnych terenów miasta pod inwestycje mieszkaniowe. Takie progresywne działania nie dotyczą jednak wyłącznie gruntów komunalnych. Odpowiadamy na zgłaszane potrzeby właścicieli gruntów oraz potencjalnych inwestorów. Zmianie uległo studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, zmierzamy do finalizacji zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego niemal 500 ha gruntów. Te działania zabezpieczą rozwój przestrzenny miasta na długie lata.

Czy zainteresowani budową mieszkań w Chełmnie zgłaszają się do urzędu?

PIOTR MURAWSKI: Tak, prowadzimy takie rozmowy. Bardzo często są to spotkania, które mają pomóc potencjalnym inwestorom w rozpoznaniu potrzeb mieszkaniowych mieszkańców, a także rozmowy dot. samych projektów, które mogłyby przyjąć się na rynku i odpowiedzieć na oczekiwania zainteresowanych. Dzielimy się swoją wiedzą praktyczną, ale też bywamy niełatwym partnerem. Każdorazowo wskazujemy priorytet zagospodarowania wód deszczowych na własnej działce, jak również dbamy o każde drzewo. Cieszę się, że temat dbałości o środowisko spotyka się z coraz większym zrozumieniem.

Zamieszkać w przyszłości będzie można też na terenie dawnej jednostki wojskowej, choć nowe funkcje terenu będą zdecydowanie szersze. Dobiega końca pierwszy etap prac dot. uzbrojenia miejsca

w niezbędne media. Jaki jest dalszy plan na ten teren?

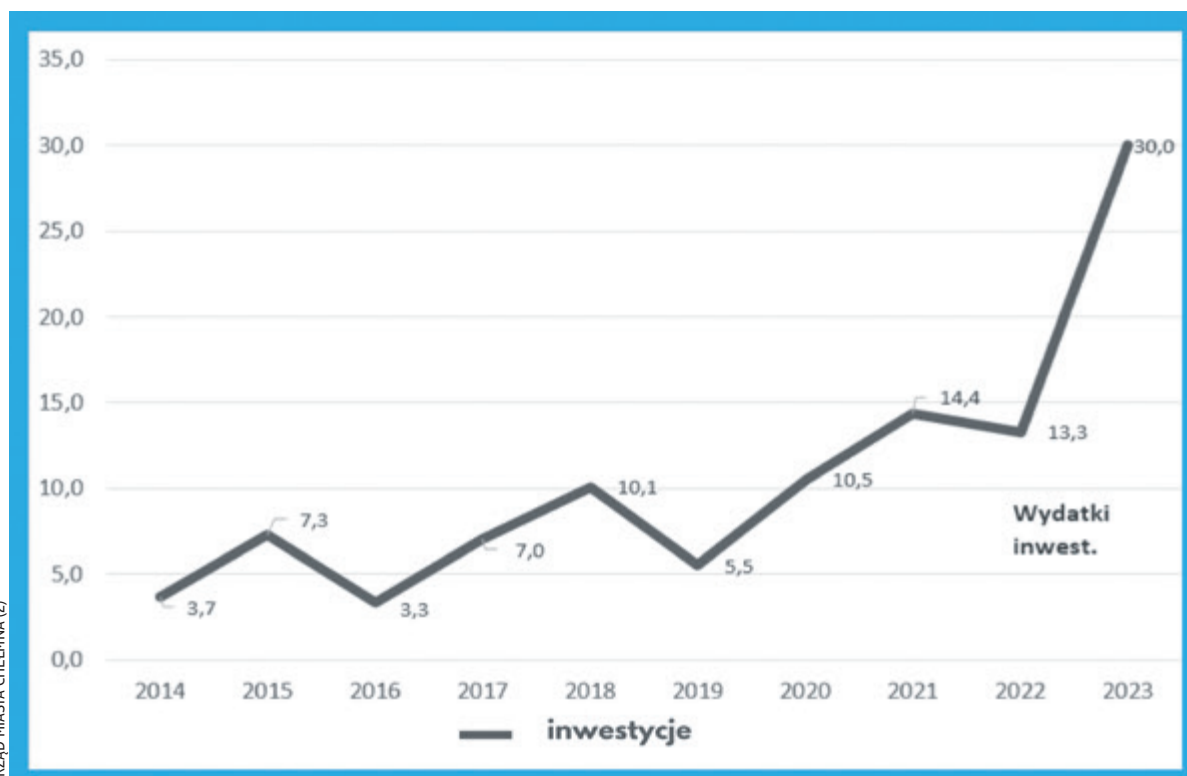
ARTUR MIKIEWICZ: Finiszujemy prace dot. uzbrojenia terenu w media – wodociąg, kanalizację sanitarną i deszczową oraz m.in. chodniki, drogi, oświetlenie i park sensoryczny – ten mamy nadzieję oddać do użytku mieszkańców jeszcze w tym roku. Taka kolejność prac ma swoje uzasadnienie – nie moglibyśmy bez mediów i sprawnej sieci zacząć projektowania budynków. W przyszłym roku zajmiemy się opracowaniem dokumentacji dla trzech obiektów na terenach powojkowych, które stworzą Klaster Usług Społecznych. Dawny budynek sztabowy z charakterystyczną wieżyczką chcemy zaadaptować na hotel prowadzony przez osoby z niepełnosprawnościami, a w dawnej kuchni urządzić restaurację oraz kompleks dla warsztatów terapii zajęciowej, które przeniosą się tu z ul. Rydygiera. W obiekcie po dawnej kotłowni zrealizowane zostanie Centrum Usług Społecznych oraz swoją siedzibę będzie miała Spółdzielnia Socjalna „Wspólna Sprawa”. Na terenie powojkowym w efekcie powstanie Chełmińska Dzielnica Społeczna – połączy usługi społeczne z mieszkaniowymi.

PIOTR MURAWSKI: Obecnie trwa przetarg na wyłonienie projektantów ww. obiektów. Przygotowujemy się, aby na przełomie II i III kwartału przyszłego roku złożyć wniosek o dofinansowanie – dla Chełmna, z racji wpisania projektu do Strategii Rozwoju Województwa jako projektu strategicznego i ponadlokalnego, przewiduje się środki w wysokości 40 mln zł. To dofinansowanie powinno wystarczyć nam na realizację wymienionych trzech projektów adaptacji budynków. Nad programem funkcjonowania miejsca pracujemy intensywnie m.in. z dyrektorką ZAZ Katarzyną Lubańską i dyrektorem Warsztatów Terapii Zajęciowej Dariuszem Jachem, przy znaczącym wsparciu dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Elizy Rokity oraz dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie Ewy Wirosławskiej.

Ulice Wodna, Poprzeczna i Rycerka, ul. Kilińskiego i za moment Hajratka – to drogi, które wyremontowano w mijającym roku. Co w tym zakresie w planach na 2024 rok?

ARTUR MIKIEWICZ: Przede wszystkim przebudowa ul. Gorceyckiego – obejmie duży odcinek drogi od ul. Toruńskiej do granicy miasta z miejscowością Kałdus, wraz z układem dróg wewnątrz Osiedla 750-lecia. Realizacja inwestycji jest kluczowym elementem planu umożliwiającego rozwój zachodniej części Chełmna. Poprawi bezpieczeństwo wokół funkcjonujących Rodziny Dziecka, Przedszkola Niepublicznego Bajka, jak również cmentarza komunalnego.

PIOTR MURAWSKI: Przy ulicy Gorceyckiego znajdują się najbardziej rozległe tereny, umożliwiające rozwój nowoczesnej dzielnicy mieszkaniowej miasta.

Wykres nr 1. Wydatki inwestycyjne w milionach złotych

Wykres nr 2. Środki zewnętrzne w milionach złotych

Trwające procedury zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dadzą nam możliwość realizacji ponad 1000 mieszkań w formie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z towarzyszeniem usług nieuciążliwych. Obecnie pierwsi właściciele podjęli już kroki przygotowujące do realizacji inwestycji mieszkaniowych w tej części Chełmna. Przebudowa ul. Gorceyckiego będzie więc inwestycją przełomową dla całego miasta.

ARTUR MIKIEWICZ: Wśród planów mamy także przebudowę ul. Brzozowej i przy pozyskaniu dofinansowania, co jest bardzo realne – ul. Konwaliowej. Posiadamy poza tym gotowe dokumentacje na realizację północnego objazdu miasta (ul. Łąkowa oraz Panieńska), przebudowę układu ulic: Łunawskiej (od Szosy Grudziądzkiej do Polnej) oraz Polnej, przebudowę ul. Bocianiey oraz ul. Wojska Polskiego – o środki na ich realizację planujemy aplikować w ogłoszanych naborach. Wszystkie ze zrealizowanych od 2020 roku remontów przeprowadziliśmy z udziałem pozyskanych środków zewnętrznych i chcemy się tej zasady trzymać.

Wśród interesujących mieszkańców tematów bardzo często pojawia się kwestia niebezpiecznego układu dróg przy Pasażu Chełmińskim.

PIOTR MURAWSKI: Przed budową ronda i przebudową przejść dla pieszych wstrzymuje nas tylko i aż konieczność uregulowania skomplikowanych zaszczości, co wydłuża nam cały proces, lecz jego długość niestety nie jest zależna od nas. Gdy tylko pokonamy kwestie własnościowe, będziemy gotowi do zrealizowania prac w tym miejscu. Również uznajemy je za konieczne i planujemy przeprowadzić je w nadchodzącym roku.

Drugą powtarzaną kwestią, choć zupełnie innego charakteru, jest temat amfiteatru.

ARTUR MIKIEWICZ: Myślimy o nim intensywnie, ale nieco szerzej – chcemy, aby stał się przestrzenią rekreacyjną, dlatego mamy w głowie projekt, który połączyłby zielonym szlakiem wzdłuż rzeki Browiny Park Słowackiego i amfiteatr z ul. Jastrzębskiego. Tak, aby zrealizować w tej części miasta funkcjonalny i spójny teren rekreacyjny, ze ścieżką pieszo-rowerową, infrastrukturą i zielonym amfiteatrem. Zapisy pozwalające na realizację działania wprowadziliśmy do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta.

Budżet inwestycyjny tego roku to 30 mln zł, w tym ponad 20 mln pozyskanych środków

zewnętrznych. Takie liczby mogą cieszyć i motywować do dalszych starań.

ARTUR MIKIEWICZ: Prawdopodobnie przekroczymy pułap 30 mln zł. Ze środków zewnętrznych w dużej mierze finansujemy miejskie inwestycje. Staramy się sięgać po każde możliwe źródło finansowania, które przełoży się na wzrost potencjału inwestycyjnego miasta. Bieżący rok jest wyjątkowy, bo łączne planowane dochody inwestycyjne w postaci środków zewnętrznych prawdopodobnie przekroczą pułap 21 mln złotych. To bardzo budujące, tym bardziej, że od kilku lat jesteśmy w przerwie budżetowej funduszy unijnych. Wiele źródeł finansowania uruchomi się dopiero w najbliższym czasie.

PIOTR MURAWSKI: Realizacja każdej inwestycji to złożony proces, przy którym współpracuje szereg ludzi pracujących w komórkach organizacyjnych miasta oraz urzędu, za co bardzo im dziękujemy. Finalnym efektem są realne zmiany w przestrzeni miasta w postaci remontowanych i budowanych: chodników, ścieżek rowerowych, dróg, budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej oraz parków i zieleńców. Każde takie działanie podejmowane jest z myślą o mieszkańcach. Działamy i budujemy dla Was.

Dziękuję za rozmowę.

Dekoracje sprzed wieków wypełniły Salę Ślubów

KLAUDIA PEPLIŃSKA (KP)

Zakończyły się prace konserwatorsko-restauratorskie w Sali Ślubów, dawnej Sali Sądowej chełmińskiego ratusza. Dzięki nim wiemy dziś więcej o dawnym wystroju miejsca – część odkrytego na ścianach i sklepieniu oryginalnego XVI- i XVIII-wiecznego malarstwa natynkowego udało się odrestaurować. O zrealizowanych pracach i tajemnicach ratusza rozmawiamy z Adamem Jendryczką, dyrektorem Muzeum Ziemi Chełmińskiej

KLAUDIA PEPLIŃSKA: 790-letnie Chełmno ma prawo zaskakiwać. W roku jubileuszowym ma to szczególne znaczenie. Można powiedzieć – sprawił nam ratusz wyjątkowy prezent. Co zapoczątkowało zainteresowanie się muzeum tajemnicą skrywaną pod warstwami farb na ścianach Sali Ślubów?

ADAM JENDRYCZKA: Pracownicy muzeum dotarli do materiałów źródłowych, w tym sprawozdania toruńskiego historyka, prof. Semraua, który w 1917 roku odwiedził ratusz, aby podjąć się zestawienia ówczesnego wyglądu sal z tym, co o ich wystroju mówi rękopis z ok. 1700 roku – „Symboles et Inscriptioes In pretorio Culmensi”. Z tekstu rękopisu można dowiedzieć się, jakie przedstawienia powinny znajdować się na sklepieniu i ścianach kilku pomieszczeń ratusza. Prof. Semrau tych dekoracji już wówczas nie zastał. W monografii Chełmna z 1923 czytamy jednak, „posiadała sala też malowidła pokryte jednak niezbyt dawno tynkiem”. Dziś wiemy, że część zapisów rękopisu to faktyczny wystrój sali, inne wymieniane dekoracje mogły zostać zniszczone, przemalowane lub też nigdy nie powstać (projekt wystroju). Rękopis stał się dla nas przyczynkiem do podjęcia prac. Co prawda, mieliśmy dużą zagwozdkę, czy rzeczywiście je przeprowadzić. Dziesięć lat temu zrealizowano badania nieinwazyjne, które nie potwierdziły żadnych pozostałości, nie dawały też dużej nadziei, że cokolwiek pozostało z epoki renesansu. Mimo to zaryzykowaliśmy i dziś wiemy, że to był dobry ruch.

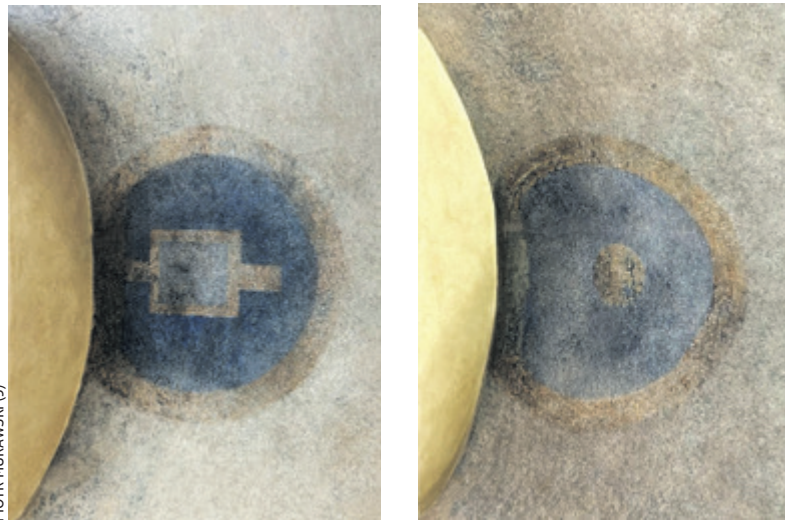
Prace wymagały czasu – trwały od 2021 roku. Na czym polegały?

Podzieliliśmy je na dwa etapy (prace konserwatorskie i restauratorskie), które poprzedziły badania inwazyjne – zwyczajowo związane z mechanicznym działaniem na sklepieniu i ścianach – dofinansowane przez Urząd Miasta Chełmna. Już przy pierwszych odkrywkach trafiliśmy na pozostałości malarstwa natynkowego w dawnej Sali Sądowej (dziś Sali Ślubów). Dzięki temu mogliśmy razem z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków podjąć działania zmierzające do stworzenia programu konserwatorskiego, zgod-

RAFAŁ SKOCZYŁAS

Dyrektor Muzeum Ziemi Chełmińskiej Adam Jendryczka

PIOTR MURAWSKI (3)

Odkryto m.in. XVI-wieczne symbole w glichach okiennych

Współczesna aranżacja przypominająca o malowanych płótnach na ścianach

nie z którym zaplanowaliśmy dalsze prace w sali.

Działania konserwatorskie objęły pierwszy etap prac. Zrealizowaliśmy je w całości z dofinansowania z Urzędu Marszałkowskiego. Dotacja celowa z Urzędu Miasta Chełmna pozwoliła z kolei na modernizację instalacji elektrycznej, grzewczej i przeciwpożarowej, co pozwoliło uniknąć niechcianych niespodzianek. Prace konserwatorskie zaczęliśmy w drugim kwartale 2022 roku.

Ile trwała ta drobiazgowość prac konserwatorów?

Czteroosobowy zespół pracował przez prawie sześć miesięcy. Była to dość żmudna praca. Polegała

na zdjęciu wielu nawarstwień obecnych na ścianach i sklepieniu oraz odpowiedzeniu sobie na pytanie, czy odkryte pozostałości dekoracyjne są zgodne z tym, co podają materiały źródłowe.

Które z dekoracji wymienianych w rękopisie okazały się faktycznym wystrojem sali?

W lunetach sklepienia według rękopisu były postacie i inskrypcje (po prawej: Lex et Veritas, a po przeciwnej stronie: Caritas et Justitia) – przeszły konserwację, ale nie mieliśmy tu podstaw do przeprowadzenia restauracji. Na żaglach pojawiają się zarysy kartuszy, w których prawdopodobnie mieściły się nazwy

„Wszystko, co można było wykonać z zachowaniem prawdy historycznej i sztuki konserwatorskiej, zostało wykonane. Mam nadzieję, że sala przez kolejne dziesiątki lat będzie cieszyć mieszkańców i turystów.

znamienitych rodów zmieniane w trakcie upływających lat. Pozostałości polichromii odkryliśmy również na glichach okiennych (ręka trzymająca wahadło, waga, zwierciadło i słońce) – poddaliśmy je restauracji, są najprawdopodobniej najstarszym elementem wystroju. W rękopisie czytamy także o dacie 1718 na zachodniej ścianie sklepienia – takowej nie znaleźliśmy, oraz o widniejącym na środku sklepienia Oku Boga z napisem: „Patrzy Pan Bóg na nas” – poddaliśmy go konserwacji, ale nie mieliśmy podstaw do restauracji. W rękopisie mowa też o znajdującym się nad drzwiami herbie miasta i napisie „Suscriptiant montes pacem populi et colles justitiam” – herb został zrekonstruowany na bazie historycznych zapisów. Odkryte rzeczy to głównie fragmenty, pozostałości polichromii z XVI i XVIII wieku. Z dużym prawdopodobieństwem można uznać, że w sali zastosowano, obecną również później na I piętrze ratusza, technikę naciągania płótna na ścianę i wykonywania na nim dekoracji malarskich – dotyczy to niezaadaptowanych w żaden sposób części ścian. W nawiązaniu do tego, po konsultacjach z zespołem konserwatorskim, zrealizowaliśmy współczesną aranżację ścian, która podkreśla charakter XVI-wiecznego wnętrza.

Mijający rok to prace restauratorskie. Do jakiej sali wejdziemy, odwiedzając dziś Salę Ślubów?

Prace restauratorskie są zakończone, udało się je przeprowadzić z udziałem środków pozyskanych z Urzędu Marszałkowskiego oraz Urzędu Miasta Chełmna. Dzięki podjętym działaniom zachowaliśmy odkryte polichromie. W czasie tego etapu prac udało się nam również położyć historyczną posadzkę, odzwierciedlającą XVI-wieczną podłogę, dofinansowało ją Starostwo Powiatowe. Do jakiej sali wejdziemy? Do sali, która dzięki przeprowadzonym pracom zyskała ducha i swoją tożsamość. Wszystko, co można było wykonać z zachowaniem prawdy historycznej i sztuki konserwatorskiej, zostało wykonane. Mam nadzieję, że sala przez kolejne dziesiątki lat będzie cieszyć mieszkańców i turystów.

Jest apetyt na więcej?

Moim marzeniem jest doprowadzić całą renesansową część parteru ratusza do spójnego wyglądu. Materiały źródłowe dają nam podstawę

do tego, aby takie prace przeprowadzić. Już na ten moment mamy zrealizowany I etap prac w dawnej Sali Tajnych Posiedzeń, ulokowanej najbliżej Sali Ślubów – w niej najpewniej obradował kiedyś sąd. Zrealizowaliśmy także I etap konserwacji w przedsionku Sali Ślubów – to jedyne pomieszczenie w ratuszu, które ma oryginalną sztukaterię. Liczę, że i tę część uda się poddać restauracji, jeśli tylko zdołamy pozyskać środki finansowe.

Zbliżamy się do końca roku. Jaki był to czas dla muzeum?

Intensywny. Na okres 4 lat powołaliśmy nową Radę Muzeum. Tworzy ją sztab bardzo doświadczonych osób i specjalistów w swoich dziedzinach – przewodnicząca Rady dr hab. Joanna Kucharzewska, prof. UMK – dziekan Wydziału Sztuk Pięknych w Toruniu, dr hab. Marek Zieliński, prof. UKW – dziekan Wydziału Historycznego na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, dr Krzysztof Nierzwicki – dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Marcin Zdanowski – kierownik działu promocji Muzeum Okręgowego w Toruniu i prezes Oddziału Kujawsko-Pomorskiego Stowarzyszenia Muzealników Polskich, oraz Marek Motylewski – Technical and Marketing Manager firmy Mondi Świecie S.A jako przedstawiciel otoczenia społeczno-gospodarczego. Wszyscy pozytywnie zareagowali na zaproszenie do tworzenia Rady. Wiem, że to grupa ludzi, na którą możemy liczyć, mamy szereg wspólnych pomysłów na rozwój muzeum.

To też rok, który zakończył trzyletni okres wspomnianych prac w Sali Ślubów, co bardzo nas cieszy. Rok kontynuacji współpracy z Wydziałem Sztuk Pięknych UMK i Instytutem Polonika. Także rok zintensyfikowania współpracy lokalnej – z Chełmińskim Domem Kultury i Miejską Biblioteką Publiczną. Wspólne działania zaowocowały m.in. realizacją warsztatów i projektów dla dzieci i młodzieży. To rok wielu wystaw, warsztatów, lekcji muzealnych, spacerków po Chełmnie. W strukturach ratusza działa także Informacja Turystyczna, którą staramy się sukcesywnie rozwijać i wyposażać w materiały wartościowe nie tylko dla turystów, ale także mieszkańców. Kończymy intensywny rok z nadzieją na ambitne działania i rozwój w kolejnym.

Dziękuję za rozmowę.

Piotrowiczowie. Trzy pokolenia artystów malarzy

KLAUDIA PEPLIŃSKA (KP)

W lipcu br. minęło 100 lat od śmierci chełmińskiego malarza Antoniego Piotrowicza. Znany kopista pierwsze artystyczne kroki stawiał u boku ojca – Jana, aby później zamiłowanie do malarstwa przekazać starszej córce Irenie. O życiu i twórczości rodziny Piotrowiczów oraz miejscach w Chełmnie, w których można poczuć dziś jeszcze twórczego ducha artystów rozmawiamy z Anną Soborską-Zielińską z Muzeum Ziemi Chełmińskiej – autorką książki „Trzy pokolenia artystów malarzy z Chełmna. Jan, Antoni i Irena Piotrowiczowie” wydanej z okazji 790. rocznicy lokacji miasta

Antoni Piotrowicz z córkami – Wandą i Ireną oraz nieznanym mężczyzną w pracowni malarskiej przy ul. Grudziądzkiej 21, ok. 1905 roku

Antoni Piotrowicz z córkami – Wandą i Ireną na terenie ogródka swojej posesji przy ul. Kościuszki 1, ok. 1914–1915 roku

KLAUDIA PEPLIŃSKA: Przyjrzenie się historii życia i twórczości trzech pokoleń chełmińskich artystów – Jana, Antoniego i Ireny Piotrowiczów, to zarówno wdzięczne, jak i niełatwe, bo wymagające szerokich poszukiwań, zadanie. Co zainspirowało Panią do podjęcia prac nad zbadaniem twórczości i losów rodziny?

ANNA SOBORSKA-ZIELIŃSKA: Przede wszystkim przypadająca w tym roku 100. rocznica śmierci Piotrowicza i 790. rocznica lokacji Chełmna, ale też zwykła chęć podzielenia się wiedzą i materiałami na temat Piotrowiczów, które gromadziłam już od dłuższego czasu. Plik na komputerze robił się coraz większy, pomyślałam więc, że to dobra okazja, aby nowe informacje o rodzinie uzupełniły to, co wiemy o niej do tej pory.

Na tytułowej stronie publikacji możemy przeczytać: Pamięci Jerzego Kałdowskiego. Proszę opowiedzieć więcej o tej dedykacji.

Pan Jerzy Kałdowski był pierwszą osobą, która w latach 80. zajęła się twórczością Piotrowicza. Od poszukiwania pamiętek, nowych zbiorów do muzeum, po spisywanie wspomnień osób, które Piotrowicza pamiętały. W muzeum zorganizowano wówczas wystawę oraz opublikowano niewielką, ale bardzo cenną publikację, która wniosła duży wkład w to, co w tamtym momencie mogliśmy wiedzieć o malarzu. Pan Kałdowski stworzył też biogramy do słowników: biogram Antoniego Piotrowicza do „Słownika Biograficznego Pomorza Nadwiślańskiego” oraz biogramy Jana i Antoniego do „Słownika artystów polskich i obcych w Polsce działających” – do dziś pozostaje to jedyna, choć niepełna, wzmianka o twórczości Jana Piotrowicza. Jerzy Kałdowski zajmował się tym wówczas, gdy nie było pod ręką takich narzędzi, jakimi dysponujemy dzisiaj – m.in. dostępu do bibliotek i archiwów cyfrowych. Wtedy było to więc prawdziwe wyzwanie.

Pani podjęła próbę zobrazowania trzech pokoleń Piotrowiczów. Antoniego, o którym wiadomo najwięcej, ale też jego ojca Jana i córki Ireny, przy których nawet dzisiaj dysponuje się znacznie mniejszą liczbą

Anna Soborska-Zielińska w Muzeum Ziemi Chełmińskiej przy portretach Marii i Walentego Fiałków wykonanych przez Antoniego Piotrowicza

materiałów źródłowych. Jakim artystą był każdy z nich?

Każdy był inny, można powiedzieć, że zajmował się innym rodzajem sztuki. Antoni (1869–1923) – malarstwem. Miał niewątpliwie największy talent z rodziny. Był bardzo dobrym kopistą. Wówczas panowało spore zapotrzebowanie na kopie, w okresie zaborów – zwłaszcza obrazów patriotycznych. Piotrowicz nie kopiował idealnie – w obrazach można znaleźć jego własną inwencję – zmianę tła, motywu przewodniego, szczegółów – dostosowywał je często do danego wnętrza. Tworzył zwłaszcza dla kościołów obrazy o tematyce religijnej. Malował także liczne portrety – znajdowali się na nich m.in. członkowie rodziny i przyjaciele (portretów spod pędzla Piotrowicza doczekali się m.in. Maria i Walenty Fiałkowie).

Ojciec Antoniego – Jan (1832–1906) także tworzył dla kościołów, ale zajmował się głównie snycerstwem [stara dziedzina sztuki zdobniczej w drewnie – przyp. KP.] i pozłotnic-

twem. Wykonywał prace w terenie, w świątyniach, dojeżdżając do nich powozem. Antoni kształcił się najpierw przy jego boku. Gdy wyjechał za granicę, aby już nabyte umiejętności doskonalić, po powrocie wspólnie pracowali w świątyniach i można powiedzieć – uzupełniali się, tworzyli nawet pewien artystyczny duet.

Starsza córka Antoniego, Irena (1900–1923) była również utalentowana, jednak przedwczesna śmierć na gruźlicę w wieku 23 lat nie pozwoliła jej rozwinąć skrzydeł. Pozostało niewiele obrazów, jeszcze mniej dokumentów, więc wiedza o niej, podobnie jak o Janie, nadal jest niewielka.

Kiedy myśli się o Chełmnie i Antonim Piotrowiczu przed oczami zwykle staje kamienica przy ul. Grudziądzkiej 21. Trudno tu nie poczuć artystycznego ducha malarza. Malowidła na ścianach korytarza, tej niegdyś należącej do artysty kamienicy, przyprowadzają do oreszce ekscytacji, bo to historia na wyciągnięcie ręki.

Piotrowicz zakupił dom przy ul. Grudziądzkiej w 1904 roku i prowadził w nim swoją pracownię malarską, której wnętrzu zachowało się na kilku fotografiach. Pozostałość po Piotrowiczach, przynajmniej ta widoczna gołym okiem, to malowidła ściennie na klatce schodowej wykonane w latach zamieszkiwania rodziny w kamienicy. Jedno z nich można zobaczyć z zewnątrz – widnieje nad drzwiami wejścia do domu i bardzo długo uchodziło za autoportret malarza. Kiedy zaczęłam się mu częściej przyglądać, powiedziałam sobie, że to nie może być Piotrowicz – nie ta bródka, nie ten wąs, nie te włosy, zupełnie inna fizjonomia. Po weryfikacji i konsultacjach okazało się, że mężczyzna z portretu nad wejściem do Antoon van Dyck [flamandzki malarz epoki baroku, znany głównie z tworzenia portretów – przyp. KP]. Piotrowicz być może fascynował się jego malarstwem, a że był do niego nieco podobny, to też wykonał taki portret. Był właścicielem kamienicy do 1911 roku.

Na okres życia i działalności w kamienicy przy ul. Grudziądzkiej przypadł trudny rodzinie czas w życiu malarza.

Rok po zakupie domu, w 1905 roku w wieku 28 lat zmarła żona Piotrowicza. Został wówczas z dwiema córkami – 5-letnią Ireną i 2-letnią Wandą. Rok po żonie zmarł ojciec artysty. Z okresu samotnego rodzicielstwa zachowało się kilka obrazów i zdjęć – widać na nich m.in. dziewczynki przebywające z ojcem w pracowni. Po 1911 roku Piotrowicz z córkami zamieszkał w domu przy ul. Kościuszki 1. Z tego miejsca z kolei zachowało się ich wspólne zdjęcie w ogrodzie.

Na zdjęciach wykonanych zarówno w pracowni przy ul. Grudziądzkiej, jak i w ogrodzie domu na ul. Kościuszki, możemy też zauważyć towarzyszącego rodzinie dużego psa.

To dog niemiecki Piotrowiczów, a przynajmniej pies w typie doga. Potężny i dość sędziwy wiekiem, sądząc po posiwiastej sierści.

Na innym można z kolei zobaczyć Piotrowicza siedzącego wśród żółnierzy w jednej z chełmińskich restauracji. Był obecny w towarzyskim i społecznym życiu miasta?

Najpewniej. W 1905 roku funkcjonowały w mieście 32 lokale – były wśród nich miejsca niewielkie – na parę stolików, jak i te większe – np. lokal w budynku należącym obecnie do Księży Palłotynów. Miasto posiadało aż 3 kompleksy koszar wojskowych – na ul. Biskupiej, 22 Stycznia i al. 3 Maja. Wojsko było miastotwórcze, napędzało życie towarzyskie i rozwój wszelkich usług w mieście. W tych lokalach z pewnością gościł Piotrowicz.

Chełmno miało wówczas mniej mieszkańców, więc wszyscy dobrze się tu znali, zwłaszcza elity. Ciepłe relacje łączyły Antoniego m.in. z rodziną Fiałków. Był towarzyski, a także utalentowany muzycznie – świetnie grał na gitarze. Udzielał się również w społecznym życiu miasta – był członkiem Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, prowadzącego w Chełmnie działalność patriotyczną.

Piotrowicz tworzył w mieście do 1923 roku – 8 czerwca pochował chorującą na gruźlicę córkę Irenę, a już 24 lipca, także wskutek gruźlicy, Chełmno żegnało malarza – cała rodzina spoczywa na cmentarzu parafialnym.

15 grudnia zaplanowano wernisaż wystawy połączonej z promocją publikacji. Co złoży się na ekspozycję?

Obrazy, które mamy w swoich muzealnych zasobach – wśród nich te na co dzień niedostępne na wystawie stałej, a także wypożyczone z chełmińskiego klasztoru Sióstr Miłosierdzia. Poza tym dokumenty i fotografie. Serdecznie zapraszamy.

Dziękuję za rozmowę.

Na promocję książki połączonej z wernisażem wystawy Muzeum Ziemi Chełmińskiej zaprasza w piątek (15 grudnia) o godz. 16.00 do Sali Mieszcząskiej. Wydarzenie jest częścią obchodów 790. rocznicy lokacji Chełmna. Wystawa będzie dostępna do końca lutego 2024 roku.

790 lat temu przypieczętowano istnienie Chełmna

28 grudnia 2023 roku świętować będziemy 790. rocznicę lokowania Chełmna, ale i zarazem powstania jednego z najstarszych praw miejskich w Europie – „Prawa Chełmińskiego”

W sposób szczególny tematykę dotyczącą m.in. „Prawa Chełmińskiego” i założycieli miasta promuje Muzeum Ziemi Chełmińskiej. To tu w Sali Sądowej na pierwszym piętrze gotycko-renesansowego ratusza, będącego od średniowiecza do 1975 roku do siedzibą władz i Rady Miasta, a od 1983 roku Muzeum Ziemi Chełmińskiej, prezentowane są dzieje słynnego „Prawa Chełmińskiego”. Można poznać w nim m.in. jego historię, jak również późniejsze kodyfikacje. Natomiast na ścianach zobaczyć unikalne płótna autorstwa Jana Roszkowskiego z 1743 roku, które przedstawiają biblijne sceny z dziejów sądownictwa, m.in. Sąd nad Zuzanną i Sąd Salomona.

Oryginalnym elementem wystroju sali jest również XVIII-wieczny obraz przedstawiający założycieli Chełmna. Jedną z trzech zaprezentowanych na nim postaci jest, stojący pośrodku, legendarny „Culmus, syn Wajdewuty, pierwszy książę Ziemi Chełmińskiej”, od którego imienia zaczerpnięto nazwę miasta. Kolejnymi postaciami uwiecznionymi na obrazie są dostojnicy krzyżacy – wystawcy słynnego „Przywileju Chełmińskiego”: Wielki Mistrz zakonu krzyżackiego Herman von Salza (pierwszy od lewej), który wystawił pierwotny Przywilej Chełmiński 28 grudnia 1233 roku i Wielki Komtur, Mistrz Krajowy na Inflanty i Prusy Eberhard von

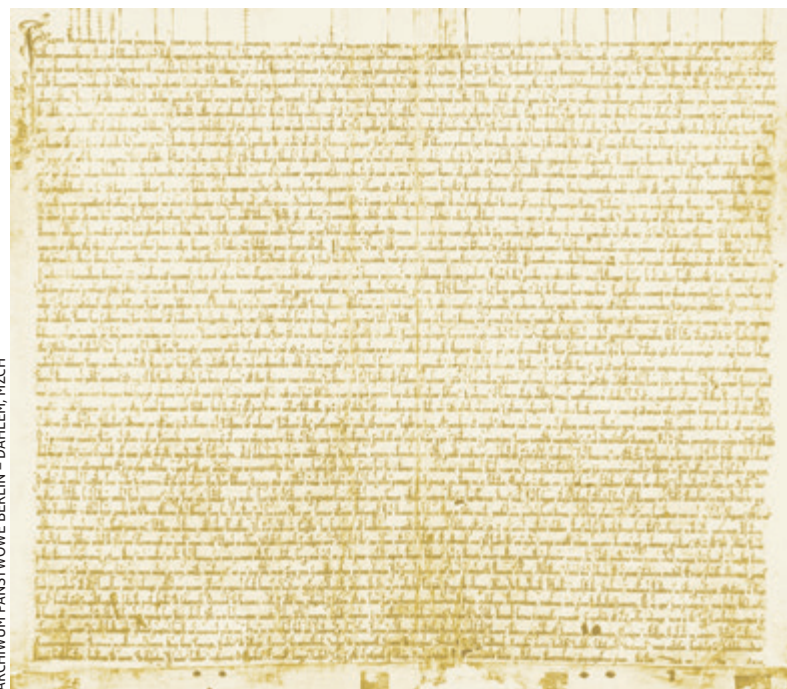

Założyciele Chełmna, Sala Sądowa Muzeum Ziemi Chełmińskiej

Seyn (pierwszy od prawej), który dokonał jego odnowienia 1 października 1251 roku.

„Przywilej Chełmiński” nadany 28 grudnia 1233 roku przez Wielkiego Mistrza zakonu krzyżackiego Hermanna von Salza i Mistrza Krajowego na Słowiańszczyznę Hermanna Balka to miejskie prawo lokacyjne, które zapisało się na kartach historii jako słynne „Prawo Chełmińskie”. Jego wystawienie było przypieczętowaniem wielowiekowego istnienia Chełmna. Zawierało m.in. elementy prawa magdeburskiego, flamandzkiego, polskiego, węgierskiego i lubeckiego. Od XIII aż do XVIII wieku było wzorcem prawnym, gospodarczym i architektonicznym do lokowania 225 miast (m.in. Warszawy, Gdańska, Torunia czy Wadowic) oraz 1364 wsi i osad, tj. na terenie dawnego państwa krzyżackiego (m.in. Pomorza, Warmii, Mazur

czy Litwy i Rosji), a także Królestwa Polskiego (m.in. Wielkopolski, Mazowsza czy Małopolski) oraz Siedmiogrodu. Było to bardzo postępowe i nowoczesne prawo, które regulowało wszystkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego, m.in. powoływało radę miejską, zwalniało miasto od „nieśluszych podatków” na rzecz zakonu oraz z cła i przymusowych gościn, regulowało służbę wojskową, nadawało swobodę żeglugi, czy dawało kobietom prawo dziedziczenia majątku. Wprowadzało też jednolitą wspólną monetę dla całego państwa zakonnego tzw. denar chełmiński, a także określało wzorce miernicze jak np.: włóka chełmińska, pręt chełmiński (ok. 4,35 m) czy korzec chełmiński. Przywileje w nim zawarte przyciągały m.in. kupców z różnych krajów Europy Zachodniej, jak i Królestwa Polskiego. Dzięki niemu Chełmno stało się „Śre-

Fotokopia chełmińskiego egzemplarza „Przywileju Chełmińskiego” odnowionego 1.10.1251 roku

dniowczym miastem wzorcem” i miało ogromny wpływ na rozwój urbanistyczny Europy Wschodniej. Na jego też mocy Chełmno miało stać się stolicą państwa zakonnego (po łac. civitas metropolitana). Mimo iż później stolicą został Malbork, w dokumentach to nasze miasto określano jako „miasto ważniejsze i godniejsze od pozostałych”. Dla podkreślenia znaczenia Chełmna należy dodać, że do 1458 roku funkcjonował w chełmińskim ratuszu Sąd Wyższy Prawa Chełmińskiego.

Spisany w języku łacińskim pierwotny „Przywilej Chełmiński” z 28 grudnia 1233 roku został wystawiony jednocześnie, na jednym dokumencie, dla dwóch miast: Chełmna i Torunia, niestety spłonął w pożarze, stąd 1 października 1251 roku Wielki Mistrz Krajowy Eberhard von Seyn do-

konał jego odnowienia, tym razem dla każdego z ww. miast już na osobnych dokumentach. Toruński egzemplarz odnowionego „Przywileju Chełmińskiego” znajduje się w Archiwum Państwowym w Toruniu, natomiast chełmiński w Archiwum Państwowym Dahlem pod Berlinem.

Warto wspomnieć, że „Przywilej Chełmiński” przechowywany w Archiwum Państwowym w Toruniu został wpisany w 2021 roku na Polską Listę Krajową Programu UNESCO Pamięć Świata, która jest „rejestrzem dziedzictwa dokumentacyjnego o szczególnej wartości dla historii, kultury i tradycji polskiej”. Na terenie Chełmna również w 2021 roku jedna z ulic miasta, znajdująca się na odcinku drogi krajowej nr 91, otrzymała nazwę Alei Prawa Chełmińskiego.

Elżbieta Pawelec (EP)

Wspomnienie jubileuszowe

Figury mieszczan i rycerzy wypełniły 750-letnie Chełmno

Czterdzieści lat temu, w 1983 roku, Chełmno świętowało 750. rocznicę lokacji. Ponad dwadzieścia figur o trzy i pół metrowej wysokości stanęło na rynku i przy Bramie Grudziądzkiej. Sylwetki mieszczan, rycerzy i rzemieślników symbolicznie przypominały mieszkańcom o długoletniej historii miasta i były jednym z elementów świętowania rocznicy. O wspomnienie, gdzie powstawały, i skąd zrodził się pomysł na niecodzienne figury, poprosiliśmy Janusza Murzyna – chełmińskiego plastyka, autora jubileuszowych sylwetek

”

Pomysł na „wycinanki” postaci: mieszczan, rzemieślników, rycerzy przyszedł mi na myśl podczas przeglądania albumu z rysunkami Jana Matejki pt. „Ubiory w Polsce 1200–1795”. To one były źródłem inspiracji i jednocześnie bardzo dobrym wzorcem ubiorów historycznych. Pomyślałem, że na okoliczność 750-lecia Chełmna, dobrze byłoby ożywić przestrzeń rynku formami przywołującymi wizerunki postaci z przeszłości. Rynek, jako centrum miasta, zawsze był pełen ludzi, odbywały się targi, bardziej lub mniej

ważne wydarzenia, a także zwyczajne spotkania mieszkańców. Zmieniały się tylko stroje.

Plan polegał na narysowaniu olbrzymich sylwetek postaci. Zależało mi, aby były dużo większe niż naturalne – trochę jak zjawy z przeszłości, w końcu to 750 lat historii miasta. Miały niejako „pозdrowiać” współczesnych mieszkańców – duża forma niecodziennej przecież wycinanki, naturalny, odręczny rysunek i kolor sepii spełniły chyba to wrażenie. Wizerunki postaci malowane były pędzlem, ciemnobrązową farbą. Pokryły bardzo grubą płytą paździerzową, uprzednio zagruntowaną w kolorze sepii. Następnie sylwetki były

Jedna z figur stojących na rynku, 1983 rok

wycinane w kształt konturu, a później mocowane do specjalnego, metalowego stelaża. Stabilność konstrukcji wzmacniała obciążona podstawa. Figury malowałem z p. Januszem Bruskim i zespołem pracowni plastycznej Fabryki Akcesoriów Meblowych. Stronę techniczną i materiałową zapewniał FAM (olbrzymie płyty paździerzowe wykonane w stolarni, wykonanie metalowych konstrukcji stelaża, transport na rynek... W dzisiejszym pojęciu pełen sponsoring). Ta okolicznościowa aranżacja rynku raczej spodobała się mieszkańcom i turystom. Była bardzo częstym łącznikiem fotografii, swoistym obrazem łączności ludzi współczesnych i posta-

ci historycznych. Instalacja stała na rynku ponad dwa lata.

Z okazji 750-lecia miasta zaprojektowałem także chorągwie herbowe i historyczne, które zawisły na ul. Grudziądzkiej i rynku. Wykonałem do nich dziesiątki szablonów, według których realizowane były aplikacje na ich płachtach (znaki herbowe, ozdoby itp.). Zaprojektowałem również dwa plakaty okolicznościowe – jeden na zlecenie miasta, drugi na zlecenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków), projekty dyplomów, listowników, okolicznościowych proporczyków i modele plakierek pamiątkowych.

Janusz Murzyn

Świętujemy wspólnie jubileusz 790-lecia miasta

28 grudnia 1233 roku to najważniejsza data w dziejach naszego miasta. Mijające w grudniu 790 lat od lokacji Chełmna i ustanowienia „Prawa Chełmińskiego” świętować będziemy więc szczególnie. Grudniowe obchody zaczniemy już w połowie miesiąca

Świętowanie 790. rocznicy lokacji Chełmna rozpoczniemy 15 grudnia od wernisażu wystawy „Trzy pokolenia artystów malarzy z Chełmna. Jan, Antoni i Irena Piotrowiczowie” połączonego z promocją książki Anny Soborskiej-Zielińskiej poświęconej malarzom [o historii trzech pokoleń artystów rozmawiamy z autorką na str. 8 – przyp. KP].

28 grudnia rozpoczniemy trzydniowy cykl świętowania. Główne obchody zainauguruje koncert Orkiestry Kameralnej Polskiego Radia AMADEUS pod dyktando Agnieszki Duczmal, wcześniej spod ratusza wyruszy przygotowany specjalnie z okazji 790-lecie

Chełmno 1233–2023

miasta „Spacerek po Chełmnie”. Tego dnia w mieście dostępne będą także jubileuszowe słodkości. 29 grudnia

„W rytmie dziewięciu wzgórz” zagrają dla miasta lokalne zespoły i artyści – Myasta, Tobiasz Staniszewski, Miód,

Przestrzeń oraz zaproszony na tę okazję, jeden z najlepszych coverowych zespołów w Polsce, Stage Fever. Fi-

nałem świętowania będzie urodzinowy tort i poczęstunek. 30 grudnia do wspólnego morsowania zaproszą Foczki i Morsy z Chełmna, a wieczorem Kapela Chełmińska – na koncert muzyki Ziemi Chełmińskiej towarzyszący promocji wydanej płyty.

Udział we wszystkich wydarzeniach jest bezpłatny. Na część obowiązkową bezpłatne wejściówki, które czekają na Państwa od 18 grudnia w kasie Kinoteatru Rondo.

Do wspólnego świętowania zapraszają: Urząd Miasta Chełmna, Chełmiński Dom Kultury oraz Muzeum Ziemi Chełmińskiej i Koło Przewodników PTTK w Chełmnie. Wydarzenia współfinansowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Starostwo Powiatowe w Chełmnie. Objęte honorowymi patronatami Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego Piotra Całbeckiego oraz Burmistrza Miasta Chełmna Artura Mikiewicza. Współpraca: Piekarnia-Ciastkarnia Bogdan Jarzab.

KP

PROGRAM ŚWIĘTOWANIA

PIĄTEK 15.12.2023

Antoni Piotrowicz z córkami

MUZEUM ZIEMI CHEŁMIŃSKIEJ (SALA MIESZCZAŃSKA)

• 16.00 WERNISAŻ WYSTAWY „Trzy pokolenia artystów malarzy z Chełmna. Jan, Antoni i Irena Piotrowiczowie” połączone z promocją książki Anny Soborskiej-Zielińskiej.

Wstęp wolny.

RATUSZ, TEREN MIASTA

• 16.00 SPACEREK PO CHEŁMNIE „Chełmno wczoraj i dziś – z okazji 790. rocznicy lokacji miasta”. Trasa zwiedzania: Muzeum Ziemi Chełmińskiej, Rynek, Kościół Farny, dawna Akademia Chełmińska, ul. Grudziądzka.

Przewodnik: Piotr Badziąg.
Zbiórka uczestników przed ratuszem.
Udział bezpłatny.

AMADEUS z Agnieszką Duczmal podczas koncertu w Chełmnie w 2021 roku

KINOTEATR RONDO

• 18.00 JUBILEUSZ 790-LECIA MIASTA Koncert Orkiestry Kameralnej Polskiego Radia AMADEUS pod dyktando Agnieszki Duczmal (Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Funduszu Promocji Kultury w ramach programu „Muzyka”, realizowanego przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca).

Prowadzenie: Gabriela Kałdowska
Urodzinowy tort i poczęstunek.
Bezpłatne wejściówki do odbioru w kasie Kinoteatru Rondo od 18.12.2023.

PIĄTEK 29.12.2023

Myasta

RYNEK

• 17.00 W RYTMIE DZIEWIĘCIU WZGÓRZ Koncert. Myasta, Tobiasz Staniszewski, Przestrzeń, Miód, Stage Fever
Urodzinowy tort i poczęstunek.
Wstęp wolny.

Tobiasz Staniszewski

Przestrzeń

Miód

Stage Fever

SOBOTA 30.12.2023

Foczki i Morsy z Chełmna

JEZIORO STAROGRODZKIE

• 11.00 URODZINOWO-NOWOROCZNE MORSOWANIE - FOCZKI I MORSY CHEŁMNO

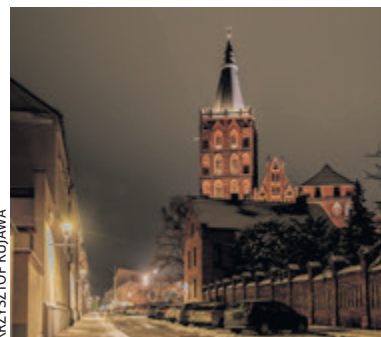

Kapela Chełmińska

KINOTEATR RONDO (HOL)

• 19.00 KONCERT KAPELI CHEŁMIŃSKIEJ Promocja płyty z muzyką Ziemi Chełmińskiej wydanej przy wsparciu Gminy Miasto Chełmno.

Bezpłatne wejściówki do odbioru w kasie Kinoteatru Rondo od 18.12.2023.

Jubileuszowa trasa zwiedzania

25 lat Chóru „Collegium Cantorum”

W sobotę, 25 listopada, w Kościele św. Józefa w Chełmnie odbyła się uroczystość Jubileuszu 25- lecia Chóru „Collegium Cantorum” oraz 25-lecie pracy artystycznej dyrygenta Michała Rajewskiego

Jubileusz chórzyci świętowali biorąc udział w uroczystej Mszy Świętej, sprawowanej w ich intencji. Wykonali również dwuczęściowy koncert z repertuarem muzyki sakralnej oraz muzyki rozrywkowej. Wraz z chórem wystąpił Kwartet Smyczkowy „Virtuoso” oraz akordeonista Paweł Wiśniewski.

Zanim wybrzmiał pierwszy koncert odbyła się część oficjalna. Z okazji jubileuszu na ręce Dyrygenta Michała Rajewskiego, Prezesa Chóru Iwony Mańkowskiej, oraz Prezesa Stowarzyszenia Przyjaciół Chóru „Collegium Cantorum” Marty Frąckiewicz skierowali do chórzystów słowa uznania i podziękowania zaproszeni goście, m.in. Radna Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego Katarzyna Lubańska (w imieniu Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego Piotra Całbeckiego), Starosta Chełmiński Zdzisław Gamański (objął jubileusz honorowym patronatem), Burmistrz Miasta Chełmna Artur Mikiewicz oraz Dyrektor Chełmińskiego Domu Kultury Kamila Cieślęwicz.

Chór „Collegium Cantorum”

Po oficjalnych przemowach gości głos zabrał zarząd chóru wraz z dyrygentem. 25 lat to piękny jubileusz, ale także czas refleksji i wspomnień ludzi go tworzących. Zarząd podziękował wszystkim chórzystom, a długoletni i aktywni członkowie otrzymali pamiątkowe medale. Dyrygent Chóru Michał Rajewski wielokrotnie podkreślał, że jego chórzyci są dla niego najważniejsi, a staż niektórych wynosi w chórze nawet 15–17 lat.

Chór „Collegium Cantorum” jest obecny na scenie muzycznej Chełmna od 25 lat. Michał Rajewski, który jest również założycielem chóru, pamięta doskonale pierwszą próbę. – Był piątek, 6 listopada 1998 roku. Pierwsze próby odbywały się w Szkole Podsta-

wowej nr 2 w Chełmnie, przyszło wtedy ponad 20 osób, co bardzo cieszyło początkującego dyrygenta – wspomina Rajewski. – Pierwotnie chór przyjął nazwę „Lutnia”. Do końca roku szkolnego próby odbywały się w szkole, później na wiele lat przenieśliśmy się do Domu Parafialnego księży Pallo-tynów – dodaje. Chór po ponad roku przyjął nazwę „Schola Cantorum Pallo-tiniensis”. Obecna nazwa Chór „Collegium Cantorum” używana jest od 2005 roku, a aktualnie opiekę nad zespołem sprawuje Chełmiński Dom Kultury oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Chóru „Collegium Cantorum”. Przez wiele lat Prezesem Chóru była ś.p. Danuta Ostalowska, zmarła w ubiegłym roku. Podczas przemowy prezes stowarzyszenia

wspomniała o pani Danucie, a na ręce córki złożono dyplom uznania za wieloletnią jej działalność na rzecz chóru. Obecnie prezesem chóru jest Iwona Mańkowska.

Chór „Collegium Cantorum” tworzą śpiewacy amatorzy, młodzież licealna, studenci oraz osoby dorosłe. Repertuar chóru jest bardzo bogaty, od chorału gregoriańskiego, po muzykę dawną i współczesną, zarówno sakralną jak i świecką. Przez 25 lat zespół wziął udział w wielu konkursach i festiwalach na terenie kraju i za granicą, dał także wiele pięknych koncertów. W latach swojej działalności brał również udział w programach telewizyjnych. W 2007 roku wydał również płytę z kołędami „Zaśpiewam Jezuskowi”. W okresie od września do października 2020 roku zaśpiewał wraz z innymi chórami w Warszawie dwa Oratoria „Sprawiedliwe”, oraz „1920 Dróg do Wolności” Jerzego Cembrzyńskiego, które również doczekało się nagrania płyty. Ta współpraca bardzo cieszy, ponieważ chór mógł współpracować z wybitnymi muzykami, filharmonikami warszawskimi, czy też solistami Polskiej Opery Królewskiej i Filharmonii Narodowej.

Dla chórzystów Chór „Collegium Cantorum” to nie tylko próby, koncerty, czy konkursy. Jesteśmy wielką, chóralną rodziną. – Od początku, kiedy to 23 lata temu trafiłam do chóru jako nastolatka towarzyszy mi cytat Goethe-

go „Gdzie słyszysz śpiew, tam idź, tam dobre serca mają. Żli ludzie, uwierz mi, ci nigdy nie śpiewają” – mówi Iwona, chórzystka. – To właśnie w chórze przeżyłam najwięcej pięknych chwil, cudownych wspomnień, podróży i zawiązałam przyjaźnie które trwają do dziś, to przebywanie z ludźmi o dobrych sercach i dzielenie wspólnej – dodaje. Lucyna również miło wspomina swoje początki w chórze. – Było lato 2004 roku, kiedy koleżanka zabrała mnie na pierwszą próbę. Atmosfera spodobała mi się na tyle, że zostałam na jakiś czas – mówi. – Kiedyś próby odbywały się aż 3 razy w tygodniu, aktualnie ze względu na odległość i sprawy organizacyjne tylko raz w tygodniu. Doskonale pamiętam pierwszy konkurs w Warszawie oraz warsztaty przygotowujące do występu w Grucznie – dodaje.

O samym chórze, jak i koncertach, wyjazdach i sukcesach można byłoby rozmawiać godzinami. Ten jubileusz wspaniale pokazuje, jak wiele serc potrafi poruszyć chór. Mamy nadzieję, że przed nami kolejne owocne lata pracy artystycznej i tworzenie kolejnych wyjątkowych wspomnień. W imieniu chórzystów „Collegium Cantorum”, zarządu oraz dyrygenta dziękuję wszystkim, bez których nie moglibyśmy uczestniczyć w tym jubileuszu, a także wiernym fanom za ich obecność w tym ważnym dla nas dniu.

Martyna Jarzębska

Słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku **wybrali**

W bieżącym roku akademickim deklaracje uczestnictwa złożyło 181 seniorów. 8 listopada wykład dr Katarzyny Grysińskiej-Jarmuły „Świat oszalał. Czy zawsze tak było?” poprzedzony został wyborami do Rady Słuchaczy. W Kinoteatrze Rondo ponad 124 studentów zdecydowało o tym, kto przez kolejne 3 lata będzie reprezentował społeczność uniwersytetu

4 października wykładem inauguracyjnym na temat 790. rocznicy lokacji miasta Chełmna, który wygłosiła Jadwiga Alaba-Wesołowska, Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Chełmińskim Domu Kultury rozpoczął kolejny rok akademicki. Będzie to czas szczególnie wyjątkowy dla słuchaczy, ponieważ w przyszłym roku przypada 15. rocznica powołania UTW w Chełmnie.

Każdego roku deklaracje członkowskie składa ponad 180 seniorów z Chełmna i okolic. Słuchacze co trzy lata wybierają ze swojego grona sześć osób, które reprezentują uniwersytet. Wyjątkowo, ze względu na okres związany z pandemią, ostatnia kadencja rady została przedłużona o rok. 8 listopada 124 seniorów wzięło udział w jawnym głosowaniu, w którym do Rady Słuchaczy na lata 2023–2026 wybrano: Mieczysława Majewskiego, Tadeusza Krau-

2019 rok. Słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Chełmińskim Domu Kultury podczas jubileuszu 10-lecia

se, Elżbietę Przykucką, Romana Marksa oraz nowych członków Mariolę Koszewską i Andrzeja Buczkowskiego. – Jeszcze nie wiem, co mnie czeka – mówi Mariola Koszewska. – Poczułam się bardzo wyróżniona samą nominacją do rady i liczbą uzyskanych głosów. Pomyślałam, że to jest... wow! Należę do uniwersytetu stosunkowo krótko, bo od 2019 roku. Ci, którzy mnie znają, wiedzą, że lubię być, działać, mam dużo czasu i jestem gotowa do nowych zadań – podsumowuje.

Tydzień później podczas posiedzenia Rada Słuchaczy wybrała spośród siebie: przewodniczącego – Mieczysława Majewskiego, zastępcę przewodniczącego – An-

drzeja Buczkowskiego, skarbnika – Mariolę Koszewską, sekretarza – Tadeusza Krause oraz członków – Elżbietę Przykucką i Romana Marksa.

Warto podkreślić, że Mieczysław Majewski, niezmiennie od 2010 roku, pełni funkcję przewodniczącego ciesząc się przy tym dużym zaufaniem i uznaniem społecznym nie tylko wśród seniorów. – Jestem świadomy, że czeka mnie bardzo dużo pracy, nie tylko związanej ze sprawami senioralnymi UTW – mówi Mieczysław Majewski. – 110 głosów przy 124 osobowej frekwencji to wynik, który mnie ogromnie cieszy i sprawia, że czuję się dowartościowany. Jednocześnie

ciążę na mnie duża presja i zobowiązanie do dalszej ciężkiej pracy – dodaje.

Do podstawowych zadań Rady Słuchaczy należy: inicjowanie wydarzeń kulturalnych i imprez okolicznościowych, pomoc w organizacji wykładów i zajęć, koordynowanie wycieczek i wyjazdów, informowanie koordynatora UTW o potrzebach słuchaczy dotyczących organizacji i tematyki zajęć.

Zważywszy na zbliżający się jubileusz 15-lecia istnienia Uniwersytetu Trzeciego Wieku, członków powołanej Rady Słuchaczy czeka bardzo wyjątkowe i pełne wyzwania zadanie.

Kamila Cieślęwicz (KC)

90 minut dookoła świata. Gala Noworoczna w Chełmnie

1 stycznia 2024 roku, w Kinoteatrze Rondo, odbędą się dwa wyjątkowe koncerty noworoczne, które przeniosą publiczność w świat pełen muzycznych odkryć, oscylujących między klasyką a rozrywką

Wybitna sopranistka Milena Lange oraz renomowany baryton Michał Janicki wraz z Warszawskim Impresione Orchestra zaprezentują różnorodny repertuar, odzwierciedlający ich muzyczną wszechstronność i kunszt. Artyści, znani ze swojej zdolności do łączenia różnych gatunków muzycznych, dostarczą publiczności zarówno wzruszających arcydzieł muzyki klasycznej, jak i energetycznych utworów rozrywkowych oraz przebojów filmowych.

Dwa koncerty, różnorodny program i wyjątkowi artyści uczynią ten Nowy Rok niezapomnianym dla wszystkich miłośników muzyki. Bilety są już dostępne do nabycia online. Z radością zapraszamy miłośników muzyki do spędzenia pierwszego dnia 2024 roku w towarzystwie znakomitych artystów i pięknych melodii, które będą rozbrzmiewać w Kinoteatrze Rondo.

Bartosz Kącki (BK)

Bogata historia chełmińskiej biblioteki

Historia Miejskiej Biblioteki Publicznej sięga 1945 roku, kiedy 1 listopada przy ul. Dworcowej 5 powstała Powiatowa Centrala Biblioteczna. Jej organizatorem był Komitet Społeczny, z dyrektorem Gimnazjum Ogólnokształcącego Andrzejem Wantuchem na czele. Grono pierwszych bibliotekarzy tworzyli m.in. Pelagia Porzyńska oraz podinspektor Konopka. Poza tym Józef Makowski, Bernadeta Badziąg, Helena Czarzbon i Krystyna Kreft. W momencie otwarcia biblioteka posiadała 190 woluminów

ARCHIWUM MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W CHEŁMNIE

1972 rok. Budynek biblioteki (wówczas kina „Wiarus” po pożarze)

W 1947 roku biblioteka zmieniła nazwę na Powiatową Bibliotekę Publiczną. Przełomowym rokiem w jej dziejach był rok 1948, kiedy przejął ją Urząd Powiatowy. Na stanowisko kierownika został powołany Józef Makowski, który jednocześnie pełnił funkcję inspektora samorządowego. Powiatowa Rada Narodowa uchwaliła statut i regulamin wewnętrzny biblioteki, a jej nazwę zmieniono na Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną. Do końca tego roku uzyskano dodatkowy lokal, w którym utworzono samodzielną wypożyczalnię miejską. Dzięki staraniom kierownika na terenie powiatu uruchomiono 7 bibliotek gminnych i 36 punktów bibliotecznych.

Następne lata to ciągły rozwój czytelnictwa. W 1951 roku chełmińska biblioteka, jako przodująca w województwie bydgoskim, otrzymała milionowy tom bibliotek Pomorza. Józef Makowski pełnił funkcje kierownika do końca 1966 roku. Rok wcześniej zorganizował jeszcze bibliotekę w Chełmnie na osiedlu Rybaki.

W 1975 roku biblioteka po raz kolejny zmieniła nazwę, tym razem na Miejską i Rejonową Bibliotekę Publiczną. W latach 70. utworzono dwie filie w rejonie i dwie w mieście. Następne dziesięciolecie zaowocowało 4 filiami w rejonie, a w mieście otwarto filię w szpitalu miejskim. Kolejna zmiana nazwy to rok 1991 (Miejska Biblioteka Publiczna), a w 1995 placówka otrzymała funkcjonującą do dziś nazwę Miejska Biblioteka Publiczna im. Walentego Fiałka.

Po Józefie Makowskim (od 1967 r. do 1971 r.) dyrektorem biblioteki był Antoni Korzecki. Natomiast przez rekordowy okres – 20 lat, funkcja kierownicza spoczywała w rękach Hanki Kubińskiej (od 1972 r. do 1992 r.). Od 1992 do 2005 biblioteką kierowała Halina Zacharek. Obecnie, od 1 września 2005 r., funkcję tę sprawuje Marzanna Pieniążek.

W obecnym budynku biblioteka mieści się od 30 sierpnia 1984 roku. Jest to obiekt zabytkowy z 1811 roku. Początkowo służył wojsku jako arsenał, następnie mieściło się w nim kino „Wiarus”. W 1972 roku budynek spłonął i dopiero pod koniec lat 70. zapadła decyzja o odrestaurowaniu go dla potrzeb Książnicy Miejskiej. Prace remontowe przzerwano ze względu na przyspieszony remont Ratusza (zbliżały się uroczystości 750-lecia miasta). Termin oddania był przewidziany na grudzień 1983 roku, a otwarcie dla czytelników na I kwartał 1984 roku.

Artysta plastyk R. Drzewiecki z UMK w ramach Pracowni Sztuk Plastycznych opracował projekty aranżacji wnętrza i mebli dla nowej biblioteki. Produkcji mebli podjęło się Przedsiębiorstwo Produkcji Mebli Sklepowych „WUTEH” w Toruniu. Środki na wyposażenie i sprzęt w kwocie przekraczającej 800 tys. zł. przyznał Urząd Wojewódzki. Poza tym inwestycję wspierał Urząd Miasta Chełmna.

Znalazły tu wówczas miejsce: wypożyczalnia dla dorosłych, oddział dla dzieci i młodzieży, czytelnia, gromadzenie i opracowanie księgozbiorów, księgozbiór z filii nr 1 (książki społeczno-polityczne) i administracja. W latach 80. na terenie miasta funkcjonowało 5 filii i 11 punktów bibliotecznych. W 1982 roku Dział Gromadzenia opracowywał księgozbiór dla 23 bibliotek.

Od 13 listopada 1989 roku biblioteka posiadała samochód służbowy. Była to Nysa (1983, po wypadku), przekazana przez Urząd Wojewódzki. Kierowca obsługiwał rejon 18 placówek i miasto, dowożąc książki osobom starszym i niepełnosprawnym.

W marcu 1991 roku działało jeszcze 7 punktów, znajdujących się w Dziennym Domu Opieki Społecz-

nej, Klubie Seniora, Spółdzielni Inwalidów, na Dworcu PKP – świetlica, na osiedlu Dworzyńska (w mieszkaniu prywatnym), w FAM-ie, Szpitalu Płucnochorych oraz dwa punkty książki mówionej w Dziennym Domu Opieki Społecznej i Klubie Starszych Pań.

Niestety, na początku lat 90., w związku z reorganizacją administracyjną i przemianami społeczno-politycznymi w kraju, zredukowano zatrudnienie o 60 proc. i zlikwidowano filie nr 2, 4 i 5 oraz punkty biblioteczne. Księgozbiór z w/w filii przeniesiono do biblioteki. Zaspokojenie potrzeb czytelników społeczeństwa spadło na barki kilku osób w jednej, głównej placówce.

9 listopada 1995 roku z okazji jubileuszu 50-lecia bibliotece zostało nadane imię chełmińskiego drukarza, wydawcy, księgarza i bibliofila – Walentego Fiałka. Już w latach 80. Ryszard Skowroński, Instruktor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Książnicy Miejskiej w Toruniu, sugerował uhonorowanie tej znanej i zasłużonej dla Chełmna postaci. Z tej okazji opracowano również exlibris, wykonany przez Wasyla Leonienkę.

Obecnie biblioteka nie posiada żadnej filii, jedynie dwa punkty biblioteczne: w Środowiskowym Domu Samopomocy Caritas Diecezji Toruńskiej oraz w budynku Spółdzielni Mieszkaniowej na ul. Młyńskiej. Nie tylko wypożyczamy książki. Uwalniamy je poprzez 4 punkty bookcrossingu, umożliwiamy dostęp poprzez platformy czytelnice, nagrywamy karty pamięci dla osób niedowidzących i działamy poprzez różne formy – konkursy, spotkania, wystawy, wycieczki, lekcje biblioteczne, głośne czytanie i wiele innych akcji czytelnicznych. Jesteśmy otwarci na nowe wyzwania i czekamy na czytelników.

Marzanna Pieniążek (MP)

Tam, gdzie rośnie czerwona paproć

Recenzja książki Wilsona Rawlsa

Wilson Rawls dorastał na farmie określanej „indiańską działką jego matki”. Jako dziecko polował z psami i łowił ryby. Zupełnie jak bohater jego powieści, Billy. Poznajemy go jako dorosłego, który ratuje zaatakowanego psa. Ten pies to ogar. Bohater, otwierając mu furtkę w kierunku gór Ozark, wędruje wspomnieniami do dzieciństwa, kiedy to sam miał dwa ogary. Mały Billy tak bardzo marzył o dwóch psach, że nie spał i nie jadł. Rodzice nie byli jednak w stanie spełnić marzenia syna – zwyczajnie nie posiadali funduszy. To nie powstrzymało jednak chłopca. Przez dwa lata wytrwale pracował i odkładał pieniądze do puszek. Determinacja, z jaką dążył do realizacji swojego marzenia, w konfrontacji z warunkami w jakich żył, wzrusza.

Historia, będąca konsekwencją zrealizowania przez Billego marzenia, może być dla współczesnych czytelników nieco zbyt okrutna. Dotyczy ona polowań w górach Ozark. Tych, które miały miejsce wiele lat temu (autor urodził w 1913 roku) i tych, które choć brutalne i krwawe, miały jasno określony cel – polowało się po coś, a nie dla frajdy. I to w tej powieści jest. Uzasadnienie. Jest również, wbrew pozorom, posza-

ALINA ŚLIWIŃSKA

nowanie dla natury. To powieść o miłości do zwierząt i o miłości psa do człowieka.

„Tam, gdzie rośnie czerwona paproć” przypomina, że nie na wszystko mamy wpływ, niektóre rzeczy po prostu się przydarzają, nawet dobrem ludziom. Natura bywa okrutna, ale takie jest jej prawo. W trakcie czytania nasuwa się jeden główny wniosek – że być może trzeba pogodzić się z faktem, że człowiek jest częścią natury, a nie jej władcą. Książkę można wypożyczyć w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży.

Alina Śliwińska (AŚ)

Ja śpiewam, a góry tańczą

Recenzja książki Irene Solà

Irene Solà to absolwentka wydziału sztuk pięknych na Uniwersytecie Barcelońskim oraz wydziału literatury, filmu i sztuk wizualnych na uniwersytecie w Sussex. Książka „Ja śpiewam, a góry tańczą” otrzymała kilka nagród literackich, a „The Guardian” umieścił ją w 2022 roku na liście najlepszych książek promowanych.

To wielogłos, któremu linie melodyczną wyznaczają trwające góry i procesy wypiętrzające. Irene Solà czerpie z hiszpańskiego folkloru i zwinnie łączy z nim zdarzenia rzeczywiste na osi fabuły, która charakteryzuje się alinearnością. Tak, jak plastyczny jest czas w powieści, tak równie plastyczny jest jej język. Powieść jest poetycka, a naturalistyczne opisy równoważą opisywane piękno natury. Autorka nie wpisuje się w trend umieszczania ekspozycji w dialogu, prowadzi opowieść gawędziarsko, minimalizując rozmowy bohaterów, zaburzając tym samym opatrzone for-

ALINA ŚLIWIŃSKA

my. Co rozdział zmienia solistę, który przez całą opowieść jest jej składnikiem (bohaterem pierwszego i drugiego planu, tłem, itd.).

„Ja śpiewam, a góry tańczą” ma niewiele ponad 200 stron, ale nie jest lekturą na chwilę, wymaga od czytelnika więcej zaangażowania niż powieści rozrywkowe. Rekomenduje to czytelniczka satysfakcją.

Alina Śliwińska (AŚ)

W połowie października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w ramach „Galerii Jednego Obrazu” zaprezentowano pracę Andrzeja Wykrzykowskiego, członka grupy plastycznej Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Chełmnie. Od stycznia będzie można podziwiać obraz Marii Rudnickiej

Galeria Jednego Obrazu

cięgo Wieku. Tym razem bohaterem Galerii Jednego Obrazu był Pan Andrzej Wykrzykowski. Obraz skojarzył się przybyłym z krajobrazem jesiennym, melancholijnym, nawet nieco tajemniczym. Zebrani artyści zgodnie stwierdzili, że doskonale wpisuje się w aurę, która zapanowała wówczas za oknami. Wystawę można było oglądać w Wypożyczalni dla Dorosłych do 5 grudnia. Ko-

lejną artystką, która zaprezentuje swoją pracę od stycznia, będzie Maria Rudnicka.

Przypomnijmy, że od 2018 roku w chełmińskiej bibliotece cyklicznie, co osiem tygodni, prezentowane są obrazy artystów zamieszkujących i tworzących na terenie naszego miasta. Najczęściej jest to twórczość grona artystów Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Emilia Sehnke (ES)

12 października po raz kolejny chełmińska biblioteka gościła artystów z Uniwersytetu Trze-

Nadkomplet kibiców
28 października oglądał 2. Turniej Bokserski „Chełmiński Ring” o Puchar Burmistrza Chełmna. – To daje paliwo i udowadnia, że warto pracować na rzecz boksu w Chełmnie – przyznaje Mariusz Błaszkwicz, prezes CHKB Chełmno. Zawodom przyglądał się wiceprezes Polskiego Związku Bokserskiego Kazimierz Kiczyński i był pod wielkim wrażeniem

Trzymam kciuki za chełmiński boks, cieszymy się w Warszawie, że go reaktywowaliście i wróciliście – mówi Kazimierz Kiczyński. – Osobiście wychowałem się na chełmińskim ringu jako sędzia. Sędziowałem tutaj w latach 80. i 90. Pamiętam trenera Waldemara Soszyńskiego czy sędziego Szczepana Morawskiego. Pamiętam też, że jak wtedy zawodnicy z Chełmna jechali na jakieś zawody, to wszyscy się bali, aby na nich nie trafić w losowaniu, bo wiedzieli, że nie mają z nimi szans. Mieliście doprawdy świetnych juniorów. W lidze było trochę inaczej, bo dobrych zawodników często podbierały wam inne kluby – wspomina. – Turniej „Chełmiński Ring” uważam za udany. Dopisali kibice, walki mogły się podobać, a organizacja stała na najwyższym poziomie. Jesteście młodą sekcją, rozwijacie się, ale wierzę, że z roku na rok będzie lepiej. Do-

Bulińska skradła show.

Warszawa trzyma kciuki za Chełmno

Anita Bulińska po wygranej walce w Chełmnie

strzegam też zaangażowanie nie tylko prezesa Błaszkwicza, ale także rodziny Pałowski czy Piotra Efty. Wszystkim im kiedyś sędziowałem – dodaje Kiczyński.

W ramach chełmińskich zawodów rozegrano 16 walk, w których wystąpiło trzech reprezentantów CHKB Chełmno – Anita Bulińska, Karol Witkowski i Daniel Kosiński. Wszyscy pokonali swoich rywali.

Błaszkwicz, prezes i trener CHKB Chełmno. – Dziękuję kibicom za tak liczne przybycie. To daje dużą moc do dalszej pracy na rzecz chełmińskiego pięściarstwa. Dziękuję członkom zarządu klubu, którzy wykonali kawał pracy przy organizacji – dodaje.

Komplet kibiców niezwykle entuzjastycznie reagował na występy chełmińskich pięściarzy, ale największe brawo otrzymała Anita Bulińska, która w kategorii 64 kg młodniczek pokonała Martynę Barczyńską (GKS Boxeo Dąbrowa Chełmińska) 3:0. – Charakter i odwaga powoduje, że dziewczyny też garną się do boksu i taką perełkę mamy w Chełmnie – cieszy się Błaszkwicz. – Anita to nasza wielka nadzieja. W zawodach w Chełmnie spisała się świetnie. Pokazała coraz większe umiejętności. W październiku wystąpiła w Mistrzostwach Polski Młodniczek. W ćwierćfinale nie miała szczęścia w losowaniu i trafiła na jedną z dwóch rozstawionych zawodniczek, kadrowiczkę, która później sięgnęła po złoto. Szkoda, bo przy innym losowaniu mogła powalczyć

o medal. Za rok przechodzi do kategorii kadetek – dodaje.

Efektowną walkę w Chełmnie stoczył także Karol Witkowski z CHKB, który w kategorii 54 kg kadetów pokonał Leszka Polcynę (Cuiavia Inowrocław) 3:0. – To zwycięstwo smakuje szczególnie, bo po raz trzeci spotkał się z tym rywalem i po raz pierwszy z nim wygrał. Karol także się rozwija i na niego bardzo liczymy – podkreśla Błaszkwicz.

Przypomnijmy, że boks po wielu latach reaktywowano w Chełmnie w 2021 roku, gdy Mariusz Błaszkwicz i jego ludzie założyli CHKB. – Jestem zadowolony z wyników sportowych, robimy postępy, regularnie wyczynowo trenuje piętnastu zawodników, wygrywamy coraz więcej walk. Rok temu zdobyliśmy medal Mistrzostw Polski, w tym roku też było blisko. Na pewno naszą mocną stroną są warunki, które mamy do trenowania – własny ring i obiekt, dlatego jestem optymistą, jeżeli chodzi o przyszłość boksu w Chełmnie – podsumowuje Błaszkwicz.

Miłosz Lippki (ML)

Chełmińskie szkoły rozbiły bank

Drużyna SP 4 – zwyciężczynie Igrzysk Dzieci

Czegoś takiego nie było nigdy w historii Chełmna. Na sześć możliwych do wygrania kategorii w wojewódzkim szkolnym tenisie stołowym w czterech najlepszych okazały się reprezentacje szkół podstawowych z Chełmna. To absolutny rekord, który trudno będzie pobić

Uczniowie szkół z Chełmna, z których zdecydowana większość to na co dzień zawodnicy LUKS Chełmno, osiągnęli w tym roku szkolnym niewiarygodne sukcesy. Na sześć możliwych pierwszych miejsc w wojewódzkim szkolnym tenisie stołowym wygrali cztery i dzięki temu uzyskali prawo reprezentowania województwa kujawsko-pomorskiego w finałach ogólnopolskich, w których biorą udział wyłącznie mistrzowie województw (rozgrywki ogólnopolskie odbędą się wiosną 2024).

Przypomnijmy, że rywalizacja w sporcie szkolnym przebiega w trzech kategoriach wiekowych: Igrzyskach Dzieci (klasy 1–6 szkół podstawowych), Igrzyskach Młodzieży Szkolnej (klasy 7–8 szkół podstawowych) i Licealiadzie (szkoły średnie). Chełmińskie

szkoły okazały się najlepsze w Igrzyskach Dzieci dziewcząt, Igrzyskach Młodzieży Szkolnej dziewcząt i Licealiadzie dziewcząt i chłopców. Niewiele zabrakło do zwycięstwa w Igrzyskach Dzieci chłopców, ale chełmińskie przegrali w finale ze szkołą z Torunia 2:3.

Miejsca chełmińskich szkół w szkolnych rozgrywkach tenisa stołowego

Igrzyska Dzieci

Dziewczęta: 1. SP 4 Chełmno (Greta Kowalik, Natasza Rudolf i Wiktoria Nowak). Chłopcy: 2. SP 2 Chełmno (Patryk Wójcik, Karol Szulc, Kaspian Borek)

Igrzyska Młodzieży Szkolnej

Dziewczęta: 1. SP 2 Chełmno (Julia Rogulska, Marta Hawełko). Chłopcy: 7. SP 4 Chełmno (Krystian Facenna, Filip Brzóskowski)

Licealiada

Dziewczęta: 1. I LO Chełmno (Marta Drąg, Wiktoria Przybytkowska). Chłopcy: 1. Szkoła Techniczna Chełmno (Mateusz Jagodziński, Franciszek Krukowski, Jakub Nogalski)

ML

52. Biegi Uliczne Memoriał Schmeltera za nami

Weronika Płatek na najwyższym stopniu podium podczas Biegów Ulicznych

W październiku w Chełmnie po raz 52. odbyły się Ogólnopolskie Biegi Uliczne Memoriał Jana Schmeltera. W rywalizacji wzięło udział blisko 400 uczestników. To najstarsza impreza biegowa na Pomorzu i Kujawach. Bieg open kobiet wygrała czołowa juniorka Polski Weronika Płatek z Nadwiślanina Chełmno, dla której było to przetarcie przed sezonem przelajowym

Płatek okazała się najlepsza na dystansie 5000 m. Bieg stanowił dla niej przygotowanie do startów w sezonie przelajowym. Następnie w listopadzie chełmińska zdobyła złoty medal Mistrzostw Województwa Juniorów w Bydgoszczy oraz wystąpiła w Mistrzostwach Polski Juniorek w Zielonej Górze. Tam zajęła czter-

naste miejsce i zdobyła ważne punkty dla klubu.

Wracając do biegów w Chełmnie, te okazały się udane, a liczba startujących – blisko 400 – była największa od lat. – Gdyby nie kolizja terminów z innymi podobnymi biegami w regionie, to startujących byłoby jeszcze więcej – mówi Józef Welter, prezes Nadwiślanina Chełmno. – Cieszymy się, że kolejne biegi za nami i dość sprawnie je przeprowadziliśmy, ale smucimy, że pierwszy raz zabrakło trenera Jan Kensinga. Jeszcze rok temu był z nami podczas biegów i to w tak dobrej formie – dodaje. 53. edycja biegów ponownie odbędzie się jesienią. – Chcemy jednak, aby 54. odsłona wróciła do kalendarza na wiosnę. Już za rok zmieni się natomiast linia startu i mety, która zostanie przeniesiona na przeciwległą stronę rynku – dodał Welter.

ZWYCIĘZCY BIEGÓW

470 m dziewcząt (2014 i mł.) Wiktoria Trzciska (SP Stolno), 470 m chłopców (2014 i mł.) Krzysztof Dolaciński (Start Nakło), 600 m dziewcząt (2012–2013) Nadia Wiśniewska (SP Robakowo), 600 m chłopców (2012–2013) Wojciech Starczewski (Katolicka SP Chełmno), 800 m dziewcząt (2010–2011) Pola Kamińska (Rodło Kwidzyn), 1000 m chłopców (2010–2011) Dominik Zawieja (Start Nakło), 1400 m młodniczek (2008–2009) Zuzanna Zielińska (Rodło Kwidzyn), 1600 m młodnicy (2008–2009) Wiktor Cerski (Pro Athlete Grudziądz), 2000 m juniorki mł./juniorzy mł. (2006–2007) Wiktoria Krysiak i Kamil Cichowski (Zawisza Bydgoszcz), 5000 m kobiety/mężczyźni (+2005) Weronika Płatek (ZS CKZ Grubno) i Kamil Szymianiak (MKL Toruń)

ML

MIŁOSZ LIPPKI

Trzecie miejsce od końca i 12 punktów. To dorobek seniorów Chełminianki Chełmno w rundzie jesiennej IV ligi piłki nożnej. Jeżeli nasza drużyna nie poprawi swojej pozycji na wiosnę, to najpewniej spadnie do klasy okręgowej. – Liczyłem na 20 punktów. Mamy młody, perspektywiczny zespół, który potrzebuje jeszcze trochę czasu – mówi Adam Szulc, trener Chełminianki.

MIŁOSZ LIPPKI: Jakie były oczekiwania przed sezonem i na ile wynik z rundy jesiennej się z nimi pokrywa?

ADAM SZULC: Przede wszystkim długo nie było wiadomo, czy z powodów finansowych zagramy w IV lidze, czy przeniesiemy się do klasy okręgowej. Gdy zdecydowałem się zostać trenerem drużyny seniorów, to bliżej było tej drugiej opcji. Ostatecznie zagramy w IV lidze. Mieliśmy dwa tygodnie na zbudowanie składu. W efekcie wielkiego pola manewru nie było. W kadrze znalazło się tylko trzech zawodników, którzy posmakowali wcześniej IV ligi. Pozostali przyszedli z klubów A lub B klasy. Dlatego cudów nie oczekiwałem, ale liczyłem na nieco więcej.

Patrząc pod tym kątem, to wynik nie jest najgorszy.

Byłby lepszy, gdyby jeszcze ci, na których bardzo liczyłem częściej pojawiali się na murawie. A tak z różnych powodów, głównie zawodowych, sporo pauzowali – Damian Kijewski, Miłosz Węgierek, Dawid Bocian, Kamil Linkowski czy Dawid Rogulski. Gdyby ci wszyscy byli regularnie do mojej dyspozycji, to myślę, że 20 punktów byśmy zdobyli. Tego właśnie oczekiwałem, ale się nie udało.

Zabrakło tylko pełnego składu, czy czegoś więcej?

Przyszłość może być jeszcze nasza

Trener Chełminianki Adam Szulc

Mamy młody zespół, który potrzebuje czasu. To nie kłocki, że zrobi się to w mig. Ci zawodnicy mają potencjał, ale drużynie brakuje kręgosłupa. Myślę, że trzech, czterech bardziej doświadczonych zawodników załatwiłoby sprawę. Na pewno szkoda głupio traconych bramek i to w końcówkach meczów. Mieliśmy takie mecze, że nie potrafiliśmy utrzymać nawet dwubramkowej przewagi. To właśnie wynikało z tego, że brakowało ogranych piłkarzy.

Ile ten zespół potrzebuje czasu?

Uważam, że jeżeli zimą pozyskamy trzech dobrych zawodników, to już można wejść na wyższy poziom. Między sezonami mieliśmy niewiele czasu, aby się przygotować i zgrać. Teraz przerwa jest dłuższa, co powinno działać na naszą korzyść. W tych młodych zawodnikach, których mamy, jest potencjał, ale IV liga to liga, w której już

grają zawodnicy z przeszłością ekstraklasową czy pierwszoligową. My takich zawodników mieć na pewno nie będziemy.

Jakie są pozytywy po rundzie jesiennej?

Przede wszystkim takie, że chłopcy się starają, zostawiają na murawie serce i systematycznie trenują. W meczach naprawdę oddają drużynie to, co mają najlepsze. Wszyscy grali na 100 procent, co jest dla mnie bardzo budujące. Nie zawsze wychodziło, bo rywale na ogół byli lepsi.

Najlepszy i najgorszy mecz w rundzie?

Najlepszy to zdecydowanie ten z pierwszej kolejki. Pokonaliśmy wtedy w Chełmnie 2:1 Kujawiankę Izbica. Najgorszy to bez wątpienia u siebie z Lechem Rypin, gdy po pierwszej połowie było już 0:4. Ciekawy był ostatni mecz w Świeciu. Przegraliśmy z liderem Wdą 0:2, ale pokazaliśmy się z niezłej strony. Błędy indywidualne zrobiły swoje. Właśnie w Świeciu było widać, że brakuje takiego kluczowego zawodnika, który przytrzyma piłkę i opanuje sytuację. IV liga nie wybacza błędów.

Jaki jest poziom IV ligi?

Wróciłem do IV ligi po trzech latach przerwy i mocno się zdziwiłem. Liga rozwinęła się bardzo, i to pod każdym względem. Drużyny mają sztaby trenerskie i masażystów. Także cała otoczka medialna jest nieporównywalna do tego, co było. Powoli na tym poziomie robi się pełne zawodowstwo. Na 18 drużyn 10–12 to już są takie, które organizacyjnie niewiele ustępują tym w III lidze.

Dziękuję za rozmowę.

Nie żyje Marian Ciężkowski. Z Knapem pobił rekord

Marian Ciężkowski na zdjęciu w samym w środku

W wieku 76 lat zmarł wiceprezes Klubu Motorowego Wisła Chełmno i działacz Polskiego Związku Motorowego Marian Ciężkowski. Oprócz władz samorządowych z Burmistrzem Miasta Arturem Mikiewiczem i Przewodniczącym Rady Miasta Wojciechem Strzeleckim na czele żegnał go osobiście Michał Sikora, prezes Polskiego Związku Motorowego i prezydent Unii Europejskiej Motocyklowej Federacji Motocyklowej (FIM Europe), który zjawił się na pogrzebie w Chełmnie

obecność Sikory potwierdza tylko, jak ważnym, znanym i szanowanym w polskim sporcie motocyklowym był Marian Ciężkowski. Zmarł nagle i niespodziewanie 26 października. Jeszcze 17 września był zaangażowany w organizację finałowej rundy Mistrzostw Polski w motocrossie w Chełmnie. – Wszystko nam się udało, ale liczba kibiców, która odwiedziła chełmiński tor ucieszyła mnie najbardziej. To wynagrodziło tytaniczną pracę naszego klubu wokół mistrzostw – mówił kilkanaście dni przed niespodziewaną śmiercią.

Marian Ciężkowski był działaczem, społecznikiem, pasjonatem sportu motocyklowego, zaangażowanym w or-

ganizację wszystkich rund Mistrzostw Polski w motocrossie, cross country i enduro w Chełmnie po reaktywacji tego sportu w naszym mieście na początku lat 90., sędzią sportów motocyklowych i prawą ręką prezesa KM Wisła Władysława Knapa. – Śmierć Mariana nas przybiła, sprawił nam niesamowitego „psikus”, trudno zebrać myśli – mówi Knap. – Wspólnie w klubie przepracowaliśmy ponad 30 lat. Zaczynaliśmy od zera. Wraz z Marianem zbieraliśmy drobne złotówki, aby reaktywować motocross w Chełmnie. Marian potrafił wyciągnąć pieniądze spod ziemi. Wszystko dla naszego klubu i wielkich imprez, które zorganizowaliśmy. Powiedzieć, że będzie go brakowało, to nic nie powiedzieć – dodaje.

Władysław Knap poznał Mariana Ciężkowskiego na początku lat 70. – Wtedy zaraziłem go motocyklami – wspomina. – Gdy ja jeździłem dla Zawiszy Bydgoszcz na torze w Fordonie, on z żoną przyjeżdżał motocyklem WFM z Chełmna, aby mnie dopingować. Później jeździł ze mną na zawody, gdy jeszcze startowałem. Pamiętam jak w 1985 roku wybrał się na wyścigi oldbojów do Cieszyńska. Wracając nocą pobiliśmy istny rekord świata. Położyliśmy „cegłę” na pedał gazu, milicji nie było, pusto na drodze i powrót pół tysiąca kilometrów do Chełmna zajął nam zaledwie pięć godzin – zakończył Knap.

ML

Jakub Pankowski trzeci w Grand Prix

Kapitałny występ Jakuba Pankowskiego w 1. Grand Prix Polski Żaków w tenisie stołowym w Zielonej Górze. Zawodnik LUKS Chełmno 1 października zajął trzecie miejsce i potwierdził, że w tej kategorii wiekowej jest jednym z najlepszych w kraju. Cykl GP to cztery turnieje, a czwarty to Mistrzostwa Polski, które odbędą się wiosną. Na pewno może myśleć o medalu

Premiera okazała się bardzo udana dla Jakuba Pankowskiego (rozstawiony z „trójką”), który przegrał dopiero w półfinale z turniejową „dwójką” Wojciechem Flaumenhaftem (Politechnika Rzeszów) 1:3. Wśród dziewcząt wysoką lokatę – dziewiątą – wywalczyła Anelia Jabłońska z LUKS-u. To kolejne sukcesy szkoleniowe chełmińskich trenerów Dariusza Koconia i Janusza Błażejewicza.

W turniejach głównych Grand Prix rywalizuje po 64 najlep-

Pierwszy z prawej Jakub Pankowski w Zielonej Górze

szych w danej kategorii w Polsce. W Zielonej Górze wystąpiło w sumie aż sześciu reprezentantów LUKS Chełmno, co jednoznacznie pokazuje, jak mocnym jesteśmy ośrodkiem w tej dyscyplinie sportu.

MIEJSCA ZAWODNIKÓW LUKS W ZIELONEJ GÓRZE

Żaczki: 9. Anelia Jabłońska, 49. Nikola Borko. Żacy: 3. Jakub Pankowski, 25. Kaspian Borek, 57. Karol Szulc, 61. Mikołaj Drzazga

ML

„Siatkarska Orkiestra” w Chełmnie

28 stycznia zaplanowano finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Wydarzeniem sportowym w Chełmnie będzie „Siatkarska Orkiestra”, w której ramach odbędą się trzy mecze siatkówki. Być może licytowana będzie również koszulka reprezentanta Kuby i Polski Wilfredo Leona. Dla trzecioliigowych senierek Culmenu będzie to okazja do rewanżu z Jokerem Świecie

WIĘCEJ INFORMACJI NA WWW.SPORTOWECHELMNO.PL

ML

To był bardzo dobry rok dla chełmińskiego sportu. Reprezentanci naszych klubów wywalczyli 21 medali Mistrzostw Polski i wiele miejsc tuż za podium. Medale w najważniejszych imprezach w kraju zdobywali przedstawiciele tenisa stołowego, lekkoatletyki, koszykówki, motocrossu, cross country oraz łodzi smoczyc. W Chełmnie nie zabrakło też imprez najwyższej rangi. Byliśmy gospodarzami Mistrzostw Polski w motocrossie, enduro i łodziach smoczyc. Nasi sportowcy reprezentowali też nasz kraj na arenie międzynarodowej. Niestety, chełmiński sport poniósł też wielkie straty, bo na zawsze pożegnał trzy znane osoby

Wysyp medali

To był imponujący sezon dla chełmińskiego tenisa stołowego. Reprezentanci LUKS Chełmno pod wodzą trenerów Janusza Błażejewicza i Dariusza Koconia wywalczyli siedem medali Mistrzostw Polski. Najcenniejszy zdobyła Malwina Słupska, która została trzecią kadetką Polski. Oprócz tego na podium stały: drużyna młodziczek (brąz w składzie Greta Kowalik, Julia Rogulska, Natasza Rudolf), Julia Rogulska (złoto w debłu młodziczek), Greta Kowalik (brąz indywidualnie żaczek, złoto w debłu żaczek), Jakub Pankowski i Patryk Wójcik (brąz w debłu żaków) i Kacper Szczutkowski (brąz w debłu żaków). Na uwagę zasługuje fakt, że jedna zawodniczka – Greta Kowalik – zdobyła w sumie aż trzy medale. LUKS był widoczny w Mistrzostwach Polski Juniorów. Drużyna (Agnieszka Piłat, Marta Drag i Wiktoria

Nasi sportowcy nie zawiedli. Rok sukcesów chełmińskiego sportu

Przybytkowska) zajęła piąte miejsce, a indywidualnie Przybytkowska także była piątą.

Sukcesy nie tylko sportowe

W KM Wisła Chełmno też dawno nie było tak dobrze – w sumie cztery krążki indywidualnie i jeden drużynowy. Dwa medale Mistrzostw Polski wywalczył Jan Rompkowski, który był trzeci w klasie MX 2 w motocrossie oraz trzeci w cross country w klasie Junior. Na podium stanął także Wiesław Wiśniewski w motocrossie w klasie MX Masters 50+. Ponadto po złoto w cross country w quadach sięgnął Kacper Kałuża. To nie wszystko. W klasyfikacji klubowej cross country KM Wisła Chełmno była trzecia w Polsce, co szczególnie ucieszyło prezesa klubu Władysława Knapa. Dodajmy do tego jeszcze sukcesy organizacyjne, czyli przeprowadzenie rund Mistrzostw Polski w Chełmnie w motocrossie i enduro.

Pękła setka

Po raz pierwszy od dłuższego czasu dorobek medalowy Nadwiślanina Chełmno w Mistrzostwach Polski nie był tak okazały. W sumie medali były trzy, a dwa za sprawą Mateusza Margiela (srebro i brąz w chodzie juniorów młodszych). Ponadto srebro wywalczyła w kuli młodziczek Julia Piotrowska. Medale to jedno, a punk-

EUROPEJSKA UNIA KOLARSKA

Natalia Walecka

ty w Systemie Sportu Młodzieżowego to drugie. Nadwiślanin przekroczył „setkę”, zdobył dokładnie 103,5 pkt, co jest wynikiem wybitnym. Złożyło się na to wiele wysoko punktowanych miejsc w Mistrzostwach Polski. Niewiele do medali zabrakło m.in. Weronice Płatek (5. miejsce), Martynie Głowackiej (4. i 6.), Kajetanowi Latańskiemu (4., 4. i 8.), Patrycji Oller (5.) czy Arkadiuszowi Schiedlowi (5. i 6.). Na sukcesy lekkoatletów pracowali trenerzy Jan Kensik (zmarł we wrześniu), Grzegorz Latański, Marek Matus i Magdalena Jeziorska. Dodajmy jeszcze, że Mateusz Margiel został powołany do reprezentacji Polski i wystąpił m.in. w Olimpijskim Festiwalu Młodzieży Europy „Maribor 2023”.

Łodzie na piątkę

To był jeden z najlepszych sezonów Dragona Chełmno w historii, a prezes i trener Wojciech Dajewski może być dumny ze swoich podopiecznych. Nasz klub zdobył aż pięć medali Mistrzostw Polski w łodziach smoczyc (2 złote, 1 srebrny i 2 brązowe). Szczególny był srebrny krążek w Długodystansowych Mistrzostwach Polski, bo wywalczony wiosną w Chełmnie.

Historyczna „plażówka”

UKS Culmen Chełmno w składzie Lena Panek, Zuzanna Wojciechowska (trenerzy Maciej Szulc i Marcin Dętkoś) został trzynastym zespołem Orleń Mistrzów Polski Młodziczek w siatkówce plażowej w Toruniu. W turnieju finałowym wzięło udział szesnastu najlepszych drużyn Polski wyłonionych w eliminacjach. To jeden z największych sukcesów w grach zespołowych w historii Chełmna.

Popisowa licealiada

Nie zabrakło sukcesów w sporcie szkolnym. Bezwzględnie największy odnieśliśmy podczas Ogólnopolskiej Licealiady w Drzonkowie. Tam najlepszą okazała się reprezentacja I LO Chełmno. To również jeden z największych sukcesów w historii chełmińskiego sportu szkolnego. Nasz zespół grał w składzie Wiktoria Przybytkowska, Marta Drag i Agnieszka Piłat. W turnieju wystąpiło 16 mistrzów wojewódzkich. Na szczęble wojewódzkim spory sukces odniosła drużyna I LO Cheł-

MILOSZ LIPPKI (2)

Trzecia drużyna Polski młodziczek. O lewej: Natasza Rudolf, Julia Rogulska i Greta Kowalik

Jan Kensik z wnuczką (w środku)

no w koszykówce, która zajęła trzecie miejsce, a Marcel Teodorowicz został wybrany do najlepszej piątki finału.

Kajaki coraz wyżej

Medalu Mistrzostw Polski w kajakarstwie nie udało się zdobyć, choć było bardzo blisko. Marcel Hoffmann w dwóch imprezach mistrzowskich zajmował lokaty 4 i 5. Duże postępy przełomowy może być sezon 2024, bo zawodnik rozpoczął naukę w Szkole Mistrzostwa Sportowego w Wałcu. Występy Hoffmanna i Dajewskiego (trenerzy Zenon Lewański i Piotr Dajewski) zaowocowały aż 10 punktami (tyle nie było bardzo dawno) Nadwiślanina-Sokół Chełmno w ministerialnym rankingu Systemu Sportu Młodzieżowego.

Kensik i Knap z tytułami

W marcu podczas uroczystej sesji Rady Miasta Chełmna Jan Kensik (wiceprezes) i trener MLKS Nadwiślanin Chełmno) i Władysław Knap (prezes i trener KM Wisła Chełmno) otrzymali tytuły „Zasłużony dla Miasta Chełmna”. Obaj dołączyli tym samym do Tadeusza Schmeltera i Marka Motylewskiego, którzy byli dotąd jedynymi przedstawicielami sportu w gronie zasłużonych.

Drugi koszykarz

Kajetan Frankiewicz z MCHKK Chełmno wraz z reprezentacją Kujawsko-Pomorskiego wywalczył brązowy medal w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży w koszykówce w Przemyślu. To drugi taki wyczyn chełmińnianina w historii. Pierwszym było srebro Jakuba Kołodki w 2010 roku.

Powrót do Ekstraklasy

Drużyna LKS Kasztelan Konkret Chełmno (formalnie klub jest poza Chełm-nem) zajęła drugie miejsce w I lidze i po roku powróciła do brydżowej Ekstraklasy, a więc do grona szesnastu najlepszych drużyn Polski.

Oni są z Chełmna

Chełmińnianie osiągają także sukcesy w innych klubach. To był życiowy rok dla kolarzki torowej Natalii Waleckiej. Zawodniczka ALKS Stal Grudziądz i uczennica ZS nr 2 w Chełmnie zdobyła pięć medali Mistrzostw Polski, a także reprezentowała Polskę w Mistrzostwach Europy Juniorów, gdzie otarła się o medal (zajmowała miejsca 4., 5. i 8.). Trzy brązowe medale w Mistrzostwach Polski Młodzieżowców wywalczyła Zuzanna Błażejewicz z Energa KTS Toruń, wychowanka LUKS Chełmno. Na uwagę zasługuje także wyczyn Zuzanny Ćwiklińskiej, która zdobyła złoty medal Mistrzostw Polski w minisiatkówce. Wychowanka UKS Culmen Chełmno reprezentowała UKS Gdynia Akademia Siatkówki Gdynia.

In memoriam

To był smutny rok. Pożegnaliśmy trzy osoby ze środowiska. Odszedł wybitny trener lekkoatletyki Jan Kensik, który przez wszystkie swoje lata związany był z MLKS Nadwiślanin Chełmno. Wśród nas nie ma już Mariana Cieżkowskiego – wiceprezesa Klubu Motorowego Wisła Chełmno. Zmarł także Henryk Bajiński – sędzia lekkoatletyczny z Chełmna, który specjalizował się w chodzie sportowym.

KLUBY WSPIERANE PRZEZ GMINĘ MIASTO CHEŁMNO

Kluby sportowe wspierane przez Gminę Miasto Chełmno prowadzą szkolenie sportowe dla dzieci i młodzieży w wielu dyscyplinach. Każdy klub posiada wykwalifikowaną kadrę trenerską. Zachęcamy zainteresowanych do kontaktu.

KS Chełminianka Chełmno
(piłka nożna) – tel. 506 822 675

Chełmiński Klub Bokserski
(pięściarstwo)
– tel. 507 509 938

Chełmiński Klub Kyokushin Karate
(karate kyokushin)
– tel. 697 763 857

UKS Culmen Chełmno
(siatkówka, siatkówka plażowa)
– tel. 603 125 129

SSW Dragon Chełmno
(łódzie smoczyc)
– tel. 667 017 986

Informujemy, że powyższe kluby są zwolnione z opłat z miejskich obiektów sportowych (w zakresie zadań, na które otrzymały dotację z Urzędu Miasta Chełmna).

LUKS Chełmno (tenis stołowy)
– tel. 600 854 298

Młodzieżowy Chełmiński Klub Koszykówki
(koszykówka i koszykówka 3x3)
– tel. 513 033 821

MLKS Nadwiślanin Chełmno
(lekkoatletyka)
– tel. 606 825 379

UKS Nadwiślanin-Sokół Chełmno (kajakarstwo)
– tel. 500 168 653

KM Wisła Chełmno
(motocross, cross country, enduro)
– tel. 607 309 033

Śledź bieżące informacje z życia chełmińskiego sportu na:

www.sportowechelmno.pl oraz na Facebooku:
facebook.com/sportowechelmno

Po więcej informacji z życia miasta zapraszamy na:

Facebooka Urzędu Miasta Chełmna:

facebook.com/urząd.miasta

Facebooka Chełmno – miasto zakochanych:

facebook.com/Chełmno.miasto.zakochanych